

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

XXXII. ÉVFOLYAM
2020. 4. SZÁM

TARTALOM

TARTALOM

Altisztavatás 2020	2
„Esküszöm, hogy Magyarországot híven szolgálom...“	3
Emlékezzünk a vértanúkra!	5
A kiválók legjobbjai	6
Őrmesternek lenni	8
A kocka ötven árnyalata	10
Az államalapítás ünnepe	14
A trianoni békediktátum és az önálló magyar haderő	16
A lélek hangja	20
Olimpia helyett, járványhelyzet alatt	21
Pihenés itthon – az akarattyal Honvéd Üdülő	24
Életképek	26
Irány a tenger!	28
Hogyan tartsuk karban a mobilunkat?	28
„Kemény csata“ a szőlőhegyen	29
A Zrínyi Kiadó újdonságaiból ajánljuk altiszteknek	30
Humor	31
Történelmi visszatekintés	32

Őrmesternek lenni 8. oldal

Altisztavatás 2020

Emberemlékezet óta nem tapasztalt pozitív változások zajlanak a Magyar Honvédségben, emelkedik a katonai hivatás presztízse, megbecsültsége. Az idei altisztavatáson esküt tettek száma is ezekről a változásokról tanúskodik: 383 fiatal altiszt kezdte meg szolgálatát a Magyar Honvédség alakulatainál a július 18-i ünnepélyes eskütelt követően.

2019 augusztusának első napján egy új korszak vette kezdetét a honvéd altisztképzésben, bevonultak a polgári életből az első fiatalok, hogy megkezdjék alapkiképzésük végrehajtását az Acélkocka Altisztképzési Rendszer keretein belül. A zászlóalj szintű szervezet parancsnoka, Négyesi Tibor főtörzszászlós az első altiszt a Magyar Honvédség történetében, aki zászlóaljparancsnokként teljesít szolgálatot.

Korom Ferenc vezérezredes, a Magyar Honvédség parancsnoka az altisztavatáson tartott megnyitó beszédében kiemelte: „Megannyi év és tapasztalat kell még ahhoz, hogy kiteljesedjenek választott beosztásaikban, példát mutatva a következő nemzedékeknek. Közösséget kell építenünk, olyan csapatot kell összekovácsolniuk, amellyel képesek lesznek az Önök előtt álló kihívások leküzdésére!”

A nyitó gondolathoz visszakanyarodva: dinamikus ütemben gyorsuló változások fogják a most esküt tett fiatal katonák életpályáját jellemezni, amihez csak tanulás, önképzés lehet alkalmazkodni.

A július 18-i altisztavatáson dr. Benkő Tibor, Magyarország honvédelmi minisztere így fogalmazott: „Esküt tettek, mely egy életre szól, és elkötelezték magukat hazájuk, nemzetük, a magyar emberek ügye mellett. Egy olyan esküt tettek, amelyben azt vállalták, ha a helyzet úgy kívánja, az emberi élet legfontosabb dolgát, az életüket is hajlandóak a hazáért, a nemzetért, a bajtársaikért feláldozni.”

Ezekkel a fennkölt, nemes gondolatokkal kívánok sok sikert az altiszt pályán a 2020-as altisztavatáson esküt tett állománynak, viseljék büszkén az egyenruhát, rendfokozatukat! Legyenek méltók szent esküjükben vállalt kötelezettségeikhez, és soha ne feledjék jelmondatunkat: „Erős akarat minden akadályt legyőz, erős akarat csak erős hitből fakad!”

Soós Lajos főtörzszászlós

„Esküszöm, hogy Magyarországot híven szolgálom...”

Nemcsak az avatottak létszáma miatt volt történelmi jelentőségű esemény a 2020. július 18-ai altisztavatás, hanem azért is, mert az iskolarendszerű képzésben végzők mellett ott álltak a Hősök terén az új típusú Acélkocka Altisztképzési Rendszerben (AAR) képzett leendő altisztek is. Az új rendszer célja, hogy magas színvonalú, gyakorlatcentrikus képzéssel készítse fel a jövő altiszteit feladataikra. Olyan altisztek kerülnek ki az új képzési rendszerből, akik képesek vezetni, döntéseket hozni, ezáltal ők képezik majd a megújuló Magyar Honvédség gerincét.

A leendő altisztek a főpróbán a Hősök terén

Altisztte válni egy kihívásokkal és izgalmakkal teli úton, amelyen csak azok tudnak végigmenni, akik kellően kitartóak, bátrak és elhivatottak a katonai hivatás iránt. A hagyományok szerinti kétéves iskolarendszerű képzés végzősei – a Varga János pilóta őrmester évfolyam 27 fő honvéd altisztjelöltje – közül összesen heten értek el kiváló eredményt. Kö-

zülük is a legkiemelkedőbb Vajda Pál őrmester volt, aki a képzés ideje alatt mindig kiválóan teljesített, továbbá aktívan tevékenykedett a diákönkormányzati feladatok során is. A teljesítménye elismeréséül Korom Ferenc vezérezredes, a Magyar Honvédség parancsnoka avatási szabályát adományozott, melyet személyesen adott át neki az altisztavatás keretében. A 2019-es évben

a Magyar Honvédség elindította az AAR egyéves belső tanfolyamrendszerű pilot kurzusát, amelyre közel háromszázan jelentkeztek, hogy civil életüket hátrahagyva a katonai életpályát válasszák. Továbbá azok a már állományban lévő katonák is az AAR szerint jutottak el az ünnepélyes eskütételhez, akik előljáróik javaslata alapján kezdhették meg az altisztte válás folyamatát. Ebben

Szabályos alakzatban az avatandó állomány

a képzési formában összesen 356-an végeztek, akik közül tízen teljesítettek minden képzési szakaszban kiválóan. A legkiemelkedőbb Zöld Gábor őrmester volt, aki az altisztavatást követő állófogadáson Lévai Miklós ny. alezredestől átvehette a Kéri Kálmán-dísztört, valamint Kriston István főtörzszászlós, a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa is gratulált az őrmester teljesítményéhez.

A hagyományok szerint az altisztavatás a budapesti Hősök tere zajlott, ahol ezerszáz éves történelmünk kiválóságainak szobrai előtt, valamint a családtagok, barátok és katonabajtársaik jelenlétében teheték le esküjüket a végzetek. A történelmi pillanatok megélésében a kedvező időjárás is nagy szerepet játszott. Elhangzott az Altishti hitvallás, amit Tömösközi Tamás Kálmán zászlós, a Magyar Honvédség Légi Vezetési és Irányítási Központ vezénylőzászlósa mondott el.

Az altisztavatáson Benkő Tibor honvédelmi miniszter köszöntőjében kiemelte: az altishti eskü magasztossága egy életre szól, melylyel a katonák elkötelezik magukat hazájuk, nemzetük mellett, ha kell az életük árán is. A tárcavezető rámutatott arra, hogy a Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program keretében létrehozott „Acélkocka-rendszer” szerint képzett altisztek

Dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszter is szólt a most avatott ifjú altisztekhez

a Magyar Honvédség megújulásának korában váltak katonává. „A 21. század kihívásait kezelni képes technikai eszközökkel látjuk el önöket. A technikai eszközök önmagukban azonban keveset érnek, ha nincs mellettük jól képzett, felkészült, a hazája iránt elkötelezett, lojális katonaállomány” – hangsúlyozta a tárcavezető.

„A hősök tere méltó helyszínéül szolgál az altishti állomány hazájukért és honfitársaikért vállalt elkötelezettségének kifejezésére...” – fogalmazta meg beszédében Korom Ferenc vezérezredes, a Magyar Honvédség parancsnoka. Továbbá az

„Acélkocka-rendszerrel” kapcsolatban kiemelte az altisztek felelősségét, mivel a most esküt tevők lesznek az elsők, akik bizonyíthatják az új altisztképzési rendszer sikerességét a gyakorlatban is.

A rendezvényen esküt tett 383 altiszt tiszteletére áthúztak a Hősök tere felett a Magyar Honvédség helikopterei is. Az eskü letételével a végzősök kiérdemelték, hogy a Magyar Honvédség altishti kara befogadja őket. Az avatást követően a katonák megkezdték a feladatellátásukat első beosztásaikban.

*Kapás Viktor hadnagy
A fotók a szerző felvételei*

Feladatellátásra készen

Emlékezzünk a vértanúkra

A magyar szabadságharc 13 hős tábornokát, akik a világo-si fegyverletétel után kerültek osztrák fogságba, Ferenc József utasítására 1849. október 6-án, az 1848. évi bécsi októberi forradalom évfordulóján Haynau kivégeztette. Az aradi vértanúk nevét számos katonai egység vette fel és viseli ma is. Pesten pedig ugyanezen a napon hajtották végre a gróf Batthyány Lajos miniszterelnökre kiszabott halálos ítéletet.

1999-ben a Magyar Posta az 1848-49. évi forradalom és szabadságharc 150. évfordulójára bélyegblokkot bocsátott ki, mely az aradi vértanúk arcképét is ábrázolja. Árusították 1999. március. 12. és 2000.

A világosi (szőlősi) fegyverletétel, 1849. augusztus 13. Szkcicsák-Klinovszky István olajfestménye

december 31. között. A bélyegblokkot Tókés Tamás és Gedai Csaba (fotó) tervezte.

Az aradi 13 vértanú (arcképek a bal felsőtől, az óramutató járásával ellenkező irányban):

Knezich Károly (1808–1849), Nagysándor József (1804–1849), Schweidel József (1796–1849), Kiss Ernő (1799–1849), Lahner György (1795–1849), Poeltenberg Ernő (1813–

1849), Leiningen-Westerburg Károly (1819–1849), Török Ignác (1795–1849), Vécsey Károly (1807–1849), Lázár Vilmos (1815–1849), Desseffy Arisztid (1802–1849), Aulich Lajos (1792–1849), Damjanich János (1804–1849).

A blokk bélyegképén: Than Mór (1828–1899): Tápióbicskei lovasharc (részlet).

Surányi Barnabás zászlós

Batthyány Lajos kivégzése. Louis Noëlli litográfiája

A kiválók legjobbjai

Ünnepélyes keretek között tett altiszti esküt 383 fiatal őrmester a Hősök terén 2020. július 18-án. Közülük tizenheten kimagasló eredménnyel zárták a képzésüket, kiváló eredménnyel tettek eleget tanulmányi kötelezettségeiknek: **Berecz Bence őrmester, Dévai Botond őrmester, Giehr Patrik őrmester, Pocsai Péter őrmester, Szécsi Bálint őrmester, Vajda Pál őrmester, Virányi Zoltán Márk őrmester, Gál Róbert őrmester, Frank Balázs őrmester, Kiss Anikó őrmester, Kiss Kata őrmester, Kovács Gergely őrmester, Lipkovics Krisztián őrmester, Major Tamás őrmester, Papp Sándor őrmester, Szabó Krisztina őrmester és Zöld Gábor őrmester. Tisztelettel gratulálunk kitartásukhoz, az általuk elért eredményekhez! Az alábbiakban a kiválók közül is a legkiemelkedőbb teljesítményt elért Vajda Pál és Zöld Gábor őrmestereket szólítom meg.**

Vajda őrmester a Magyar Honvédség parancsnokától, Korom Ferenc vezérezredestől tárgyjutalmat, díszszabályát vehetett át az altisztavatación, Zöld őrmester pedig Kéri Kálmán-dísztört kapott elismerésként, melyet a Magyar Honvédség vezénylőszázlósa, Kriston István főtörzszázlós és Lévai Miklós ny. alezredes adott át a Stefánia Palotában rendezett állófogadáson.

Fiatal altisztársaim, tisztelettel gratulálok a HAF olvasói nevében is a rangos elismeréshez! Kérem, mutakozzanak be, hogy a folyóirat olvasói megismerhessék 2020 legjobb eredménnyel végzett őrmestereit!

V. P.: Vajda Pál őrmester vagyok, a Magyar Honvédség 86. Szolnok Helikopter Bázis Előretolt Repülésirányító Csoport repülésirányító altisztje. Tanulmányaimat a Kratochvil Károly Honvéd Középiszkola és Kollégiumban kezdtem. Érettségi után a Magyar Honvédség Altiszti Akadémia kétéves OKJ 54-es képzésében Speciális Felderítő Ágazat – Elektronikai Hadviselés szakirányon folytattam tanulmányaimat. Jelenleg Csongrádon élek élettársammal.

Z. G.: Zöld Gábor őrmester vagyok, a Magyar Honvédség 5. Bocskai István Lövészdandárnál fogok szolgálni mint forgalomszabályozórészleg-parancsnok. Az élet számos területén kipróbáltam már magam, majd 2019. augusztus 2-án vonultam be Szentendrére, hogy az „Acélkocka” altisztképzés

Kriston István főtörzszázlós is gratulált Zöld őrmesternek

keretein belül megkezdjem felkészülésemet a katonai, azon belül az altiszti pályára.

Miért döntöttek az altiszti pálya mellett, és mi motiválta önöket, amikor szakirányt választottak?

V. P.: Már gyerekként eldöntöttem, hogy a katonai pályát választom. Szerettem volna olyan parancsnok lenni, aki közvetlenül irányítja beosztottjait, és a feladatok végrehajtásában folyamatosan velük van. Ehhez nagy segítséget adott a Kratochvil Károly Honvéd Középiszkola és Kollégium, ahol láthattuk, milyen egy igazi altiszt, aki katonai szakmájában profi, és hivatásként tekint az altiszti pályára.

Azért választottam a szakirányomat, mert mindig is érdekelt a felderítés, és az Altiszti Akadémián éppen indult Speciális Felderítő Ágazat-Elektronikai Hadviselés szakirány. Megismerhettem, mi a JTAC (Joint Terminal Attack Controller – előretolt légi irányító) feladata, és lehetőséget kaptam egy egyhetes szakmai gyakorlatra a Magyar Honvédség 86. Szolnok Helikopter Bázis Előretolt Repülésirányító Csoportjánál, ami arra motivált, hogy ebben az irányban folytassam tanulmányaimat.

Z. G.: A „katonai lét” nem állt messze az eddigi életemtől, gondolkodásomtól, volt már rajtam más „színű” egyenruha, csak váltani akartam. Úgy gondoltam, hogy a fejlesztés alatt álló Magyar Honvédségben megtalálhatom az utam, honvéd altisztként befuthatok egy teljes, kerek életpályát, emellett a haderőben elérhető juttatások megfelelő anyagi háttérrel tudnak nyújtani az életben való boldoguláshoz. Nem teljesen arra a szakirányra kerültem, melyben az elején gondolkodtam, forgalomszabályozórészleg-parancsnoki beosztást kaptam, mint említettem, de ettől nem állt meg az élet, elvégeztem a szakirányú tanfolyamot és várom a további kihívásokat.

Hogyan élték meg az elmúlt két-, illetve egyéves képzési időt, mi volt a legrosszabb és a legjobb, ami ez idő alatt történt önökkel?

V. P.: Nagyon sok kihívást állított elének az akadémián töltött két év, sok nehézséggel járt, mindenben rengeteget kellett fejlődünk. A legjobb dolog az volt, hogy megismerhettem a bajtársaimat, akikkel a hallgatói században szolgálhattam. Úgy gondolom, nagyon jó, igazi összetartó csapatná váltunk, mindig számíthattunk egymásra, ami nélkül nem sikerülhetett volna elérni a célunkat, hogy megkezdhessük az altiszti szolgálatot. Itt, az akadémián ismertem meg az élettársamat is, akivel együtt élünk. A katonává válás, a katonai kiképzés nem sétagalopp, sok nehézséggel kellett szembenézni, de nem kellemetlen emlékeként tartom számon ezeket, hanem olyan történéseként, amelyek által épültünk és erősödünk testben és lélekben egyaránt.

Z. G.: Számomra a legjobb és legszebb dolog a Hősök terén történt altisztavatás volt, ami minden kellemetlenséget feledtetett velem. Utólag szívesen gondolok vissza a kiképzés bármely napjára, hiszen voltak könnyebbek, nehezebbek is, de ez így van rendjén. Ezúton szeretném megragadni az alkalmat, hogy köszönetet mondjak a volt szakasz- és rajparancsnokomnak, Horváth Attila főtörzsőrmesternek és a századparancsnokomnak, Maczó Tibor törzszászlósnak, akiknek sokat köszönhetek. Végül, de nem utolsósorban Trapp László hadnagynak, akitől a szakmai képzésünk során rengeteget tanultam, mind szakmailag, mind emberileg. Valamennyiüknek hálás vagyok a tisztességgel elvégzett munkájukért. Örülök, hogy rengeteg, az ország különböző pontjairól érkezett katonatársamat volt módom megismerni, akikkel ezután is szívesen tartom majd a kapcsolatot.

Milyen érzés a Magyar Honvédség parancsnokának elismerését kiérdemelni, hogyan fogadták a hírt a családtagok, a barátok?

V. P.: Nagyon örültek neki. Természetesen végig, a teljes két év alatt nyomon követték előmenete-

Zöld Gábor őrmester a Kéri Kálmán-díszdőrt átvevőkor

lemet, de az különösen jólesett nekik, hogy én kaphattam az előljáró elismerését, és büszkék az elért eredményemre.

Hogyan fogadja egy jelölt a hírt, hogy a teljesítményével kiérdemelte a Kéri Kálmán-díszdört?

Z. G.: Amikor behívott az irodájába a századparancsnokom és közölte velem, hogy „benne vagyok a kalapban”, akik közül kiválasztják a kitüntetendő személyt, el sem akartam hinni, azt hittem ugrat. A belső avatáson Bozó Tibor dandártábornok úr közölte velem, hogy szombaton én vehetem át a Kéri Kálmán-díszdört, és akkor tudatosult bennem a dolog. Sokan gratuláltak, büszke vagyok, és nagyon örülök az elismerésnek. Ez egy nem várt, nagyon pozitív visszajelzés volt, hogy jó úton indultam el, de két lábbal a földön járva akarom folytatni a további szolgálatot, hogy céljaimat elérjem, megvalósíthassam.

Milyen volt az altisztavatásra történő felkészülés, és hogy emlékeznek vissza magára az altiszti eskütételre?

V. P.: Néha véget nem érőnek tűnt a gyakorlás a forró aszfalton, bár az elmúlt évhez képest kedvezőbb volt az időjárás. Alaposan felkészítették minket, hogy egyéneként, és ami talán még ennél is fontosabb, alegységként is be-

csülettel helyt tudjunk állni. Nagy büszkeséggel töltött el, hogy ott lehettem a társaimmal az elvégzett, embert próbáló feladatok után, gondolkodom itt a hallgatói évekre és természetesen az altisztavatásra való felkészülés hetére, ami nagyon kemény volt.

Z. G.: Talán a társaim nevében is mondhatom, hogy az egész kiképzés legfárasztóbb és leghosszabb hete az altisztavatásra történő felkészülésünk volt, de mivel az avatás a kiképzésünk legmagasztosabb és legszebb része, ezért minden erőfeszítést megért. Maga az ünnepi esemény leírhatatlan és páratlan dolog, ahányszor a Hősök terénél járok, mindig büszkén emlékszem majd ezekre a pillanatokra.

Milyen terveik vannak, hogy képzelik el magukat 10 év múlva?

V. P.: Terveim között szerepel, hogy sikeres Qualified JTAC-vizsgát tegyek, és minősített előretolt légi irányító legyek. Ezt követően szeretnék kijutni missziós szolgálatra, valamint igyekszem minél több képzésen részt venni, hogy fejleszthessem a tudásom. Nagy vonalakban így képzelem el magam a közeljövőben, szeretnék jó altisztje lenni a Magyar Honvédségnek!

Z. G.: Mindenekelőtt szeretnék jó altiszt lenni, felkészült őrmesterre válni. Aki jó vezető és beosztott is egyben, azzal mind az előljárói, mind a beosztottjai szívesen szolgálnak egy szervezeten belül. Szeretnék továbbtanulni, minél több tanfolyamon és képzésen részt venni, hogy pályám kiteljesedhessen, hogy a Magyar Honvédség hasznos tagjává válhassak.

Úgy gondolom, meg fogják találni az útjukat a Magyar Honvédségben belül. Azt kívánom, ériék el kitűzött céljaikat, valósítsák meg terveiket. „Jutas szellemiségét” idézve, erős hittel, erős akarattal végezzék feladataikat, ehhez kívánok sok erőt és nagyon jó egészséget!

Soós Lajos főtörzszászlós
Fotók: Kapás Viktor hadnagy

Őrmesternek lenni

Július 18-án felejthetetlen élménnyel gazdagodtak az ünnepélyes altiszti esküt tett állomány tagjai és a Hősök terére nagy számmal kilátogató hozzátartozóik. A Magyar Honvédség vitéz Szurmay Sándor Budapest Helyőrség Dandár 32. Nemzeti Honvéd Díszegység állományába tartozó Balogh Tamás őrmesteré volt a megtisztelő és kiemelt felkészültséget kívánó feladat, ő mondhatta elő az eskü szövegét társai előtt.

Tisztelt Őrmester Úr! Engedd meg, hogy gratuláljak teljesítményedhez. Hatodik alkalommal vezényelhettem altisztavatást, de nem emlékszem olyan eskü-előmondóra, akinél mozgás, hang és megjelenés ennyire egyensúlyban lett volna, mint a te esetekben. Kérlek, mutakozz be, mit kell tudni rólad?

– Először is köszönöm az elismerő szavakat. Harmincéves vagyok, Budapesten születtem, jelenleg Székesfehérváron élek. Már gyerekkoromban vonzott a katonai pálya, tudtam, hogy ebbe az irányba fogok elindulni. Kiváló minta, követendő példa volt előttem a nagypapám, aki katonatisztként szolgált, alezredesi rendfokozatot ért el, évtizedeken keresztül szolgált hazánkat. A vele való kapcsolat megerősített, hogy én is ezt a hivatást választom.

Mikor, hogyan csatlakoztál a Magyar Honvédséghez, és miért a „díszelgőket” választottad?

– 2014 májusában meghoztam a döntést és jelentkeztem a toborzóknál. Szilárd elképzelésem volt, mindenképp a „32-esekhez” akartam tartozni, náluk akartam megkezdeni a szolgálatot. Így is lett, életem legjobb döntése volt. Már hetedik éve, hogy náluk vagyok, július 18-tól altiszti állománykategóriában, őrmesteri rendfokozattal. Az ok, amiért díszelgő katona lettem, a civil életemmel is kapcsolatos. Már 24 éve foglalkozom néptáncsal, nagy szerepet tölt be az életemben, ezáltal a zene is. Fontos volt számomra, hogy csapatban dolgozhassak, és erre lehetőséget is kaptam a honvédségnél a Külön-

Balogh őrmester szülei jelenlétében mondta elő az eskü szövegét

leges Díszelgő Csoport kötelékében. A televízióban sokszor láttam őket, mindig csodáltam a kiállásukat, felnéztem rájuk, ezért döntöttem úgy, hogy szeretnék közéjük tartozni.

Hogyan fogadta a családod, fogadták a barátaid, katonatársaid, hogy téged ért a megtiszteltetés, te mondhattad elő az esküt altisztársaid előtt, és nem is akárhol, a nemzet legszentebb terén?

– Valóban, előjáróim mellettem döntöttek, kiválasztottak a megtisztelő feladatra. Elmondhatatlanul sokat köszönhetek a családomnak, a páromnak, a barátaimnak és persze a katonatársaimnak is, ők

mindnyájan büszkék rám. Nélkülük ez nem sikerülhetett volna. Rengeg támogatást kaptam és kapok tőlük most is, ahogy egész életem során.

Vezénylő parancsnokként lenyűgöző volt megtapasztalni azt a professzionális hozzáállást és magabiztos fellépést, amit mutattál a gyakorlatokon, a főpróbán, illetve az altisztavatáson. Hogy élted meg ezeket a pillanatokot?

– Pozitív visszacsatolásokat kaptam a társak és a parancsnoki állomány irányából is, mind a felkészülés, mind az egybefüggő végrehajtás módszerével tartott

próbák alkalmával. Ez tovább erősítette az önbizalmamat, melyet legnagyobb részben a néptáncnak köszönhetek; sokat vagyok színpadon, a zene adja az ütemet, tartani kell a ritmust, az összhangnak meg kell lenni a párral, a társakkal. Úgy érzem, a néptánctól egy olyan biztos alapot kaptam, ami a katonai hivatáshoz és a Díszszázalóalnál történő eredményes szolgálathoz elengedhetetlen. Hazudnék, ha azt mondanám, hogy nem izgultam. Természetesen igen, hiszen egyedül kellett kiállnom sok száz ember elé. Azonban, ahogy meghallottam a nevem és kiléptem az alakzatból, minden félelmem elszállt. Onnantól kezdve megéltem az eskü minden pillanatát, és a mai napig, ha visszagondolok, kiráz a hideg. Fel-

emelő és örök élmény marad, hogy az ország legszebb terén mondhattam elő az eskü szövegét bajtársaimnak.

Mit jelent számodra őrmesterként szolgálni, hogy látod az altiszti lét lényegét?

– Számomra megtisztelő a haza szolgálata. Őrmesterként, altisztként folytatni a katonai pályámat pedig azt jelenti, hogy életre szóló kötelezettséget vállaltam ebben a lojalitást igénylő és valóban tiszteletteljes szolgálatban. Az külön öröm számomra, hogy mi vagyunk az elsők az új típusú Acélkocka Altisztképzési Rendszerben, akiket avattak, hálás vagyok és örülök, hogy a részese lehettem. Esküt tettünk a haza védelmére, ha a helyzet úgy kívánja, akár életünket

is feláldoznánk érte. Az értékek elfogadása, a velük való azonosulás adja a tartást a katonának, amiből a bátorsága ered, mely átsegíti az élet nehéz pillanatain. A Magyar Honvédség egy nagy család, mi vagyunk a CSAPAT, aminek az altisztek alkotják a gerincét. Rendkívül nagy fegyelmet és szakértelmet kíván ez a hivatás, altisztként a választott katonai szakirány minden apró részletét ismerni kell, és képesnek kell lennünk az ismeretek átadására is. Felelősséggel tartozom, gondoskodnom kell a beosztottjaimról, ez egy új kihívás. Őrmesterként lehetőségek állnak előttem, élni szeretnék ezekkel a lehetőségekkel, amiket az altiszti pálya felkínál. Tudom, hogy a katonai életben előre haladva folyamatosan új és új kihívásokkal fogok találkozni, de azt gondolom, kellő szorgalommal, alázattal és hittel képes leszek megfelelni az elvárásoknak.

Melyek a közeli és a távolabbi jövőre vonatkozó terveid?

– Dr. Benkő Tibor honvédelmi miniszter úr beszédében a következő gondolatot fogalmazta meg számunkra a Hősök terén: „Számítunk az önök felkészültségére! Tanuljanak, képezzék magukat, akarjanak mindig a legjobbak közé tartozni!” Ennek szellemében kezdem meg az altiszti szolgálatomat, a legjobbak közé akarok tartozni!

*Soós Lajos főtörzsszázalós
Fotók: Kapás Viktor hadnagy*

A kocka ötven árnyalata

A múlt év augusztus elsején és másodikán 250 fiatal vonult be alapkiképzésre a Magyar Honvédség Altiszti Akadémiára (MH AA), hogy megkezdje felkészülését az újonnan létrehozott, „Acélkocka” néven ismertté vált altisztképzési rendszerben. Az alábbiakban az Altisztképző Központ (ATKK) parancsnoka, parancsnokhelyettesei mondják el gondolataikat, tapasztalataikat az elmúlt több mint egy év történései kapcsán. Négyesi Tibor (N. T.) és Asztalos Sándor (A. S.) főtörzszászlósokat, valamint Zsiros Tamás (Zs. T.) törzszászlóst nem kell bemutatnom a HAF olvasóinak, a honvéd altiszti kar olyan meghatározó személyiségeiről beszélünk, akik a katonai élet különböző területein már többször bizonyították felkészültségüket és elkötelezettségüket.

Parancsnok urak, köszönöm, hogy a rövidke szabadságolási időszakban is elfogadtatok felkérésemet, és rendelkezésre álltok! Hogy kerültetek bele a projektbe, milyen érzésekkel vágtatok bele ebbe a – nyugodtan nevezhetem így – történelmi jelentőségű feladatba?

N. T.: A történet akkor kezdődött, amikor megtudtam, hogy az MH Összhaderőnemi Parancsnokság (MH ÖHP) megszűnik. Ahogy ez ilyenkor lenni szokott, a katona átgondolja a lehetőségeit, illetve az előjárójához fordul iránymutatásért – én az utóbbit tettem. Megkerestem Kriston főtörzszászlós urat, akivel áttekintettük a lehetséges alternatívákat. Köztük volt a megújuló altisztképzésben való szerepvállalás is. Az idő múlásával egyre jobban tisztult a kép, a megalakuló Altisztképző Központ parancsnoki beosztása került az első helyre. Új feladat megkezdése előtt mindig tisztázom, hogy mit vállalok. Mielőtt igent mondom, szeretek meggyőződni arról, hogy fel vagyok-e készülve a beosztásra. A felkínált lehetőség egyfelől kihívásokkal telinek tűnt – ez engem mindig motivál –, másfelől egy olyan „projekthez” adhattam a nevem, melyre még nem volt példa a Magyar Honvédség történetében. Emiatt nehéz volt átlátni, hogy működik, milyen támogatást kap majd a megalakuló szervezet. Az ATKK egy olyan zászlóalj szintű alegység, mely az MH AA alárendeltségében működik, benne altisztek szolgál-

Adategyeztetés

nak és altisztek vezetik. Amikor a valós felkérést megkaptam, már tudtam, hogy mit fogok válaszolni. Visszatekintve az elmúlt szűk esztendő történéseire, azt kell mondanom, hogy nem bántam meg!

A. S.: Az én történetem a 2018-as év elejére nyúlik vissza, a Magyar Honvédség Budapest Helyőrség Dandár (MH BHD) vezénylőzászlósaként szolgáltam, amikor Kriston főtörzszászlós úr megkeresett, és feladatszabást kaptam az új típusú altisztképzés kidolgozására. Átvettem az MH AA Altiszt Vezető Képző Csoportjának (AVKCS) vezetői beosztását, ezzel párhuzamosan felkészültem az EUFOR vezénylőzászlósi beosztására, amit fél év időtartamban

láttam el. Ez a váltás következménye volt annak, hogy Bogdán Tibor főtörzszászlós urat kiválasztották a NATO ACT (NATO Szövetséges Transzformációs Parancsnokság) rangidős, vezető altiszti beosztásába. Az ő beosztását vettem át, és az „Acélkocka” képzési rendszeren belül első körben az Alap Altiszti Tanfolyam kidolgozását kezdtem meg. Ebben a kihívásokkal teli időszakban erősödött meg bennem, hogy a pályámat az altisztképzés fejlesztésében kívánom folytatni, hasznosítva az eddigi pedagógiai, módszertani tanulmányaimat.

Zs. T.: Az altisztképzés átalakítása már hosszú évek óta az altiszti kar egyik legjelentősebb terve

Munkában a felvételi bizottság (Balról az első Asztalos Sándor főtörzszászlós)

volt. Sok altiszt végzett kidolgozó munkát a feladat előkészítésében. Mikor az Összhaderőnemi Vezető Altiszti Tanfolyamon (ÖVAT) a záródolgozatomban feszegettem ezt a kérdést, nem gondoltam volna, hogy meg leszek szólítva az átalakítás során. Különösen megtisztelő volt, amikor megtudtam, hogy a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa mint parancsnok-helyettes számol velem az új alegység megalakítása során. Az Egyesült Államok Szárazföldi Haderejének Vezénylőzászlósi Akadémiáját (United States Army Sergeants Major Academy – USASMA) elvégezve kerültem bele a tervezés végső fázisába, valamint az előkészítésbe. Már akkor látszott, hogy a megvalósítás meglehetősen rögzös és akadályokkal tűzdelt lesz. Ugyanakkor a megszólított személyek óriási lelkesedéssel, elkötelezetten vágtak bele a projektbe. Bennem is ott volt a „most vagy soha” érzés, hiszen a siker alapja a jó tervezés és a helyzeti előny kihasználása. A Magyar Honvédség vezetése pedig ekkor döntött a változtatás mellett, támogatva az átalakítást. A feladatban éreztem mind a kihívást, mind a bizonyítás lehetőségét, és nem utolsósorban említve a nemes célt, hogy képesek legyünk olyan minő-

ségű és számú fiatal altisztet felkészíteni, ahogy azt a Magyar Honvédség szükségletei megkívánják. Annyi helyzeti előnyöm volt, hogy 2004-ben már részt vehettem a Magyar Honvédség különleges műveleti képességének kialakításában, amely akkor ehhez hasonló, történelmi jelentőségű feladat volt.

Milyen filozófiával, milyen célkitűzéssel kezdtetek munkához? Hogy osztottátok el a feladatokat egymás között, és miért döntöttetek így?

N. T.: A célkitűzések egyértelműek, egy működő alegység kialakítása, amely képes az ötszintű altisztképzést megvalósítani, elaget tesz a Magyar Honvédség parancsnoka feladatszabásának olyan altisztek képzésével, akik képesek a rájuk bízott katonákat vezetni. A feladatok elosztása követi a katonai hagyományokat, a három vezető (központparancsnok, kiképzési parancsnok, támogatóparancsnok) hábr nevében eltér, mégis úgy kell tekinteni, mintha parancsnok, parancsnokhelyettes és törzsfőnök lenne. A klasszikus vezetői hármast, kiegészülve a vezénylőzászlóssal. A feladatkörök, valamint a felelősségi területek a Magyar Honvédség Szolgálati Szabályzatában rögzítve vannak. Ha röviden össze szeret-

ném foglalni, akkor azt mondom, hogy a parancsnok képviseli a szervezetet felfelé és kifelé. A kiképzési parancsnok felel a kiképzés teljes spektrumáért, a támogatóparancsnok foglalkozik a napi élet szervezésével és a parancsnok döntéseinek előkészítésével. Számomra az emberekkel történő foglalkozás nem volt új, katonai pályafutásom során végig valamilyen vezetői (parancsnoki) beosztásban szolgáltam, különböző szinteken. Kezde ott, hogy az altiszti (akkor még tiszthelyettesi) iskolámat is parancsnoki szakon végeztem, majd végigjártam minden lehetséges altiszti parancsnoki beosztást rajparancsnoktól a megbízott szakasparancsnokig. Ezt követően különböző szintű vezénylőzászlósi beosztásokat láttam el zászlóalj és ezred vezetési szinteken, később az MH ÖHP vezénylőzászlósa lettem.

A. S.: Az Altiszti Akadémia az altisztképzés fellegvára, az elmúlt évtizedekben folyamatosan átalakuló haderő, korábban tiszthelyettes-, az elmúlt évtizedtől már altiszti állományának „alma matere”. Jómagam műszaki beállítottságú ember vagyok, viszont eddigi beosztásaimat parancsnoki, vezetői vonalon töltöttem be. Alkalmam volt az információs technológia fejlődé-

sét nyomon követni, azzal együtt élni, valamint a pedagógiára fókuszálni tanulmányaim során. Ezen sarokkövek determinálták a jövőbeli szolgálatom fő irányát, hogy kiképzésért felelős parancsnokként tevékenykedjek tovább a kialakuló szervezeti elemben.

ZS. T.: A kezdetekkor az MH vezénylőzászlósa a jelenleg is betöltött beosztásunk ellátására kért fel minket. A feladatokat igyekeztünk úgy elosztani, hogy a parancsnok képviselje az alegységet, a parancsnokhelyettes felelősségterülete a kiképzés, míg az általános parancsnokhelyettes befelé és lefelé intézi az ügymenetet. Mivel nem volt elegendő törzsállomány, és a feladatok is nehezebben voltak összefoghatók, ezért gyakran előfordult, hogy az alapfeladattól messze eső tevékenységeket is végeztünk. Személy szerint rendelkeztem tapasztalatokkal – melyeket még a különleges műveleti éveim alatt szereztem – a felszerelés átalakításával, modernizálásával, rendszerbe állításával kapcsolatban, ezért nem volt kérdéses, hogy a 21. századi „digitális katona” felszerelés (amelyet először az Acélkocka képzésben résztvevőknél rendszeresítettek) használatával, alkalmazásával kapcsolatos feladatokra külön figyelmet fordítok. Az sem elhanyagolható, hogy 2013 végétől a Magyar Honvédség Ludovika Zászlóalj állományában szolgáltam, ahol rengeteg tapasztalatot szereztem a mai fiatalok oktatási és kiképzési kihívásairól, amit tudok kamatoztatni a jelen képzés, kiképzés tervezése során. Természetesen ott és úgy támogatjuk a másikat, ahol és ahogy tudjuk, véleményem szerint ez tesz bennünket erősebbé és eredményesebbé.

Néhány szót mondjatok arról, hogy milyen nehézségekkel találjátok magatokat szembe, és hogy sikerült leküzdeni azokat.

Négyesi Tibor főtörzszászlós kihívásnak tekintve az új feladatot

N. T.: A „pilot” kurzus alatt több kihívással is szembe kellett néznünk. Külön kiemelem a kritikus létszámihiányt. A tervezett feladatokhoz nem állt (áll) rendelkezésre a megfelelő létszámú és minőségű állomány. Ez igaz a kiképző és a törzsállományra is. A kiképző létszám pótlásában segítséget kértünk és kaptunk a Magyar Honvédség vezénylőzászlósától. Kriston főtörzszászlós úr támogatásával felkészített altiszteket vezényeltek hozzánk, ami kulcsfontosságú volt a feladat-végrehajtás sikeressége szempontjából. A másik ilyen kihívás az időtényező, a kiképzésre számítható idő volt. Kezdetben kizárólag munkaidőben tudtunk foglalkozni a kiképzendővel, ez a kiképzésre fordított valós óraszámokat csökkentette. De a legnagyobb kihívás az volt, hogy az altiszti szocializációra szánt idő radikálisan csökkent. A helyzet feloldásához az előjáró segítségét kértük, aki ezt meg is adta azzal, hogy elrendelte a reggeli testedzés bevezetését. Ezzel a reggeli napirendet meg tudtuk valósítani.

A. S.: Az egyik legnagyobb kihívás a filozófiaváltás és a képzés rendszerszemléletének kialakítása. Az „Acélkocka” egy ötszintű, egymásra épülő képzési struktúrát jelent, kezdve a rajparancsnokoktól, az őrmestertől, a 25-30 év tapasztalattal rendelkező, parancsnokok mellett szolgáló altisztig, a törzs-

zászlósig. Az altiszti pályán elérhető lehetőségek beteljesítéséhez folyamatos fejlődésre, tehát képzésre van szükség, mely kezdetben jellemzően gyakorlatias, később pedig a vezetési tudományok körét érintő, elméleti felkészítésre fókuszáló. Ezen széles spektrumot átölelő képzési rendszer megvalósításához kellett felkészíteni a kiképzői állományt, az adminisztratív feltételrendszer, valamint az azt támogató infrastruktúrákat is.

ZS. T.: Mint minden új elképzelésnek, ennek is be kellett érnie, támogatókat kellett gyűjteni, elfogadtatni az elképzelést. A kezdetekkor az „Acélkocka” szó hallatán volt, aki nem a lehetőséget, inkább a nehézséget látta benne. Számtalan kérdést kellett tisztázni személyügyi, haderőtervezési és egyéb szakmai vonalakon, sokat ezek közül már a végrehajtás és nem az előkészítés fázisában. Rengeteget tanultunk a magunk mögött hagyott időszakból. A megalakult szervezet vezetői feladatainak hatékony ellátásához szükséges ismeretek, a rutin kialakítása is jelentős erőfeszítést igényelt, hiszen egyikünk sem szolgált még ilyen területen. A nehézségek leküzdésében rengeteget segített a Magyar Honvédség vezetésének eltökélt támogatása, valamint a szervezetekkel, parancsnokokkal való folyamatos szakmai konzultáció és egyeztetés.

Melyek a legfontosabb tapasztalatok? Mi az, ami nagyon jól sikerült, és van-e, amin szeretnétek finomítani?

N. T.: A „pilot” kurzus természetének sajátja, hogy megmutatja, melyek azok a területek, amelyeken finomítani kell. Az alapelgondolás megítélésem szerint jó, azt azonban őszintén be kell ismerni, hogy a legtöbb terület finomhangolásra szorul kisebb-nagyobb mértékben, kezdve az Alap Altiszti Tanfolyam kiképzési programjától a logisztikai, személyügyi eljárási rendekig. A tapasztalatok feldolgozásán és a kiképzési program finomításán jelenleg is dolgozunk.

A. S.: Az év első felében kialakult járványügyi helyzet erősítette meg bennem a képzési filozófiaváltáshoz kapcsolódó technológiaváltás szükségességét. Napjaink felnőttképzési rendszerei alkalmasak arra, hogy hatékonyan használjuk a technológia adta lehetőségeket, azaz a kiberteret arra, hogy oktassunk, tanítsunk és képezzünk. Természetesen a kevert megoldás (blended learning) lehet a végső cél, melyben az otthon elsajátított elméleti tudás a kontaktórákon, a gyakorlatban előhívható és készségszintre fejleszhető. Összegezve: a fejlődés egyik iránya lehet a digitális világ bevezetése az altisztképzés rendszerébe, ami tovább segítheti kitűzött céljaink elérését.

ZS. T.: A siker maga, hogy a szervezet megalakult, működik, és a vezetés akarja is, hogy működjön! Természetesen sok minden nehezebben megy, a bevezetőben is volt róla szó, ez történelmi jelentőségű feladat, mivel zászlóaljszintű szervezetet eddig soha nem vezetett altiszt, és még arra sem volt példa, hogy egy ilyen szervezetben kizárólag altisztek és legénységi állományúak szolgáljanak. Vannak gyenge pontjaink, hiszen még tanuló fázisban vagyunk, de a vezetői támogatás, a főnökségek, szervezeti elemek tisztí állományának segítő hozzáállása megkönnyítette az akadályok leküzdését. A sok nehézség és kihívás mellett is levezettük az Ezüst Lándzsa 19 gyakorlatot, még ha a szükség is hívta életre, de sikere mindannyiunk számára elismerése a munkánknak. Ami a célunk volt – és ez a legfontosabb –, az megvalósult: eljuttattunk az avatásig 383 altisztet. Ezt mindenképp sikerként éljük meg!

Néhány gondolat erejéig beszéljünk a közeljövőről. Milyen feladat vár az általatok vezetett szervezeti elemre, melyek a legfontosabb kihívások, amelyeknek meg kell felelnetek?

N. T.: A legközelebbi feladatunk természetesen az lesz, hogy megszervezzük az állomány pihente-

Zsiros Tamás törzsszázlós (jobbról): „Egymásra odafigyelve, magas szinten történő végrehajtással még sikeresebbek, eredményesebbek tudunk lenni”

tését. A cél az, hogy a következő kiképzési ciklust a lehetőségekhez képest mindenki frissen és kipihenten kezdje meg. Teendők van bőven. Augusztus 24-én egy bevonulással kezdtünk, majd elindítottuk a civil életből bevonultak alapkiképzését. Ezután október 12-től végrehajtjuk az előbb említett állomány részére az Alap Altishti Tanfolyamot. A kiképzések végrehajtásához szükséges dokumentációt mihamarabb el kell készítenünk, tehát látszik, hogy nincs időnk unatkozni.

A. S.: Feldolgozzuk a tapasztalatokat, hogy a visszajelzések tükrében finomítani tudjuk a képzési irányt, természetesen ebben nagy szerepe lesz a Magyar Honvédség alakulatainál szolgáló altishti állománynak is. A cél, hogy az ÖVAT vagy az Egységes Zászlós Tanfolyam mintájára egy-két év alatt egy, az igényeknek és a kor színvonalának is megfelelő képzési rendszert alakítsunk ki, nagy figyelmet fordítva a 2021-ben első ízben induló Kisalegység Vezetői és Hálódó Altishti Tanfolyamokra.

ZS. T.: Véleményem szerint az egész „Acélkocka” altisztképzési rendszer, a „pilot” kurzus tapasztalatait feldolgozva, folyamatosan fog alakulni, módosulni. Ezt egyrészt a megvalósíthatóság, a rendelkezésre

álló erők, erőforrások és lehetőségek is szükségessé teszik. Mindenképpen finomhangolni és véglegesíteni szükséges a képzési rendszer követelményeit, a kimeneti feltételeket, és gyakorlatiasabbá kell tenni a képzés bizonyos fázisait. Ehhez megfelelő, jól képzett és kiképzett állományra van szükség a végrehajtás szintjein. A kiképzők, a századok vezetése, a törzs állománya eddig is mindent megtett a sikerek elérése érdekében. A továbbiakban is erre az elkötelezettségre, hivatástudatra és alázatra van szükség, hogy egymásra odafigyelve, magas színvonalon történő végrehajtással még sikeresebbek, eredményesek tudjunk lenni a jövőben. Ehhez további nagy tapasztalattal rendelkező szakemberek érkeznek támogatásul. Mivel én a belső ügyekért és a napi élet irányításáért felelek, igyekszem egy olyan csapatot építeni, amely képes megbirkózni a mindennapi kihívásokkal.

Végezetül, még egyszer köszönöm, hogy rendelkezésre álltatok, és sok sikert kívánok az Acélkocka Altisztképzési Rendszer által keretbe foglalt 2020–21. évi feladatok eredményes végrehajtásához!

Soós Lajos főtörzsszázlós
Fotók: Kapás Viktor hadnagy

Az államalapítás ünnepe

A Szent Korona

Benczúr Gyula oltárképe a Szent István-bazilikában

Augusztus 20-a Magyarország nemzeti ünnepe és hivatalos állami ünnepe az államalapítás és az államalapító I. István király emlékére. Az ünnep kapcsán született írások, megemlékezések a keresztény hit elfogadásának jelentőségét, az európai népek családjába való beilleszkedést állítják a középpontba. Vitathatatlan, hogy augusztus 20. a magyarság legrégebbi és legnagyobb ünnepe, mégsem „kopik el”, fénye nem halványul, mert ilyenkor nemcsak egy történelmi eseményről, de magyar mivoltunkról is megemlékezünk. Minden diadalunkat és nemzeti tragédiánkat lajstromba vesszük; arról az útról emlékezünk meg ilyenkor, amely honfoglaló őseink megérkezésétől a jelen modern, gyarapodó Magyarorszáig vezetett.

Az ünnepeink, a nevezetes napok megéléséhez hozzátartozik az átél, elraktározott emlékek sokasága. Az első „igazi” augusztus 20-a, mely számomra örökké kitörölhetetlen emlék marad, az 1982-es volt. Általános iskolába jártam, és családi körben, budapesti rokonokkal együtt, életemben először láthattam a tűzi-

játékot, először tapasztaltam meg a főváros „csodáit”. Vidéki gyerek számára, kicsi faluból érkeve nagyon izgalmas, ugyanakkor kicsit félelmetes is volt a világáros nyüzsgése, ugyanakkor óriási élményt jelentett maga az esti fény- és hangkavalkád. Bizonyára mindenkinek vannak hasonló emlékei, ha visszagondol az időben.

Iskolai tanulmányaink során megtanultuk magának az államalapításnak a történetét, a hozzá kapcsolódó viszályokkal, beháborúkkal együtt. Korosztályunk meghatározó zenei élménye volt a Szörényi-Bródy-szerzőpáros fémjelezte István, a király című rockopera, mely 1983-as bemutatója után örökre beírta magát a magyar kultúra aranykönyvébe.

Az ünnep sokat változott az évszázadok során. Szent László királyunk 1092-ben rendelte el István király oltárra emelése napjának, vagyis augusztus 20-ának az ünnepelését. Szent István kultuszának megerősítése az Árpád-ház megszentelését, az uralkodó dinasztia elfogadottságának megszilárdítását jelentette. A 12. századtól terjedt el,

hogy I. István felajánlotta országát Szűz Máriának; a szent király alakjával egyre inkább összekapcsolódó Mária-tisztelet erősebbé tette az ünnep vallási jellegét.

A középkorban nagy hagyománya volt István király tiszteletének, de a változó európai erőviszonyok sodrában, a török hódoltság idejére az ünnep vesztett az Árpádok uralkodása alatti meghatározó, dinasztiaépítő erejéből.

XI. Ince pápa 1683-ban az egész egyházra kiterjesztette István király tiszteletét. Három évvel később, Buda visszafoglalását követően pedig elrendelte, hogy a világ katolikus hívei évente emlékezzenek meg a magyarok államalapítójáról. Majd száz évvel később, 1771-ben XIV. Benedek pápa sok más jeles nappal együtt kivetette a katolikus vallás ünnepeinek sorából Szent István napját. Mária Terézia viszont – a magyarok felé tett gesztusként – nemzeti ünnepnek nyilvánította. Raguzából Bécsbe, majd Győrön és Pannonhalmán keresztül Budára vitette a Szent Jobbot, közszemlére állíttatta a szent ereklyét, mely kifejezte, erősítette legitimitását ma-

Tisztavatás a Parlament előtt

gyar uralkodóként. Ekkor még nem tartottak körmeneteket, erre a 19. század második évtizedének vége felé került sor.

Az 1848-as körmeneten a Batthyány-kormány tagjai is részt vettek, majd a szabadságharc bukását követően a császár 1860-ig nem engedélyezte annak megrendezését. Az enyhülés időszakában a vallással és nemzettudattal összefonódott ünnep újra megrendezhetővé vált, 1891-től már munkaszüneti nap volt, rá négy évre pedig rendelet írta elő a középületek nemzeti lobogókkal történő feldíszítését.

Trianon után a vallási tartalom a nemzeti jelleggel erősödött tovább, az ünnep megtartása kibővült a tisztavatással és – 1927 óta – a tűzijátékkal, ami a második világháború alatt szünetelt. A 40-es évek végén a kommunista hatalom betiltotta a Szent Jobb-körmenetet, melyet 1947-ben még félmillió résztvevővel rendeztek meg. Két évvel később az Elnöki Tanács a Magyar Népköztársaság Alkotmányának ünnepévé nyilvánította augusztus 20-át. A tűzijáték 1954-ben átkerült április 4-re, majd, mivel az '56-os forradalom után minden pirotechnikai eszköz használata tiltottá vált, a tűzijáték megszűnt.

A Kádár-rendszerben az ünnep szórakoztató jellege domborodott ki. Ekkor tartottak először vízi és légi parádét. 1966-tól újraindult a tűzijáték, és ettől az évtől kezdődően rendezik meg a ma már világhírű „Debreceni Virágkarnevált” is. A

nyolcvanas évektől bővült a kínálat a mesterségek ünnepével, melynek ma már sok más mellett nemzeti összetartozást erősítő szerepe is van, hisz határon inneni és túli térségek magyar mesteremberei egyaránt érkeznek, hogy tudásukkal, portékáikkal lenyűgözzék, elkápráztassák a nagyérdeműt.

A rendszerváltás után újra megrendezhetővé vált a Szent Jobb-körmenet, majd két évvel később, az első szabad választást követően megalakult Országgyűlés törvényben emelte hivatalos állami ünnepé államalapító királyunk napját.

A teljesség igénye nélkül áttekintve az augusztus 20-i ünnephez köthető változásokat, bepillantottunk a magyar történelem vérvizataros századaiba, a homlokegyenest más

irányban végrehajtott rendszer-változtatásokba, melyek mindig, mindent teljesen új alapra kívántak helyezni, és a múltat is saját képükre akarták formálni. Aztán mindig, minden visszatért a régi kerékvágásba, mert az államalapító ünnepe szent, magyar és örök.

2020-ban a világjárvány jelenléte írja át életünket, alakítja lehetőségeinket, ünnepeinket, a jelenről kialakult gondolatainkat. A mai magyarságnak ehhez a kihíváshoz kell alkalmazkodnia. El kell fogadni: a jelen helyzetben elemi érdekünk azt kívánja, hogy ne rendezzünk tíz- és százezrek részvételével zajló tömegrendezvényeket. Abban bízhatunk, hogy 2021-ben talán visszatérhetünk a járvány megjelenése előtti időszakban magától értetődő szokásainkhoz, mindennapos tevékenységeinkhez.

Meggyőződésem, hogy ünnepeink tanítanak, arra emlékeztetnek bennünket, hogy ne feledjük el, kik vagyunk, és honnan származunk. Legyünk büszkéek értékeinkre, elért eredményeinkre, és úgy bánjunk a múlttal, úgy ápoljuk az elődök emlékét, ahogy szeretnénk, hogy velünk is bánjanak majd az utánunk jövők!

Soós Lajos főtörzsszászlós

Illusztrációk:

HM Zrínyi Nkft. és archív

Hagyományőrző huszárok augusztus 20-án

A trianoni békediktátum és az önálló magyar haderő

Trianon hatása az országra, a hadseregre

A trianoni békediktátum száz esztendővel ezelőtt történt aláírása a 20. századi magyar történelem legmeghatározóbb történéseinek egyike volt. Jelentősége messze túlmutatott azon a tényen, hogy jogi értelemben az első világháborút zárta le Magyarország számára. Összes rendelkezése igen súlyosan érintette az országot és a magyarságot, azok a gazdasági élet, a társadalmi folyamatok, a kül- és belpolitika, továbbá a hadügy terén egyaránt éreztették hatásukat. Több évtizedre megakasztották az ország fejlődését, meghatározták szomszédaihoz való viszonyát. A döntés ellen való fellépés, a revízió a Horthy-rendszer alapelvévé vált.

A béke katonai előírásaival örökre a legyőzött helyzetét határozták meg az ország számára, hiszen biztosították a győztes antant hatalmak és a Monarchia romjain létrejött utódállamok (a későbbi kisantant országok) teljes katonai erőfölényét. A győztesek célja az volt, hogy Magyarország csupán egy a belső rend fenntartására és határrendőr-szolgálatra alkalmas, 35 000 fős haderővel rendelkezzen egy korszerű és az általános védkötelezettségen alapuló tömeghadsereg helyett, amely a Kárpát-medencei régió leggyengébb hadseregeként - alacsony létszáma és minimális fegyverzete következtében - támadó hadműveletek végrehajtására képtelen legyen. A győztesek elérték céljukat, hiszen a Nemzeti Hadsereg, majd a Magyar Királyi Honvédség még a természetes határaitól megfosztott ország hathatós védelmét sem volt képes ellátni, annak cselekvőképtelenség-

Az osztrák-magyar Haditengerészet NOVARA cirkálója a Cattarói-öbölben

ge a magyar revíziós törekvéseket közel két évtizeden át reménytelenné tette. A magyar politikai és katonai vezetés tisztában volt a hadsereg gyengeségével, amely a politikai döntések meghozatalára is kihatással volt (pl. IV. Károly két visszatérési kísérlete alkalmával önmagában elegendő volt a kisantant államok sokszoros túlerőben lévő haderejének mozgósítással történő fenyegetése).

A Magyar Királyi Honvédség zavartalanabb fejlesztésére igazából csak a Szövetségi Katonai Ellenőrző Bizottság 1927-es távozása után nyílt lehetőség, de kézzelfogható eredmények csupán az 1938 márciusában, Győrben meghirdetett haderőfejlesztési program beindítása után jelentkeztek. A több évtizedes revíziós törekvéseket legalább részben beteljesítő, 1938-1941 közötti részleges terület-visszacsatolások (Felvidék, Kárpátalja, Észak-Erdély, Délvidék) során a Honvédség alakulatai a fegyverzetben, felszerelésben, kiképzésben mutatkozó hiányosságok ellenére eredményesen oldották meg a feladataikat.

Korlátozások, az alakulatok rejtése

1921 végéig a békediktátum ratifikálását követő új véderőtörvény

és az új hadrend 1922 májusában történt életbe lépéséig a hadsereg a sorkatonai szolgálat alapján állt. A Nagykövetek Tanácsa 1921. december 2-i határozata nem járult hozzá az általános hadkötelezettség magyar fél által kért fokozatos (12, majd 6 év moratórium után történő) felfüggesztéséhez. Az annak alapján bevonultatott állomány leszerelésére a Tanács 1922 februárjáig adott határidőt. A Nemzeti Hadseregbe önkéntesen jelentkezők létszáma 1921-ben összesen 200 fő volt.

1921 decemberében született meg a haderőről szóló 1921. évi XLIX. törvénycikk (1922. február 7-én fogadta el a magyar Nemzetgyűlés), amely intézkedett az 1922. január 4-től a Nemzeti Hadsereg helyébe lépő Magyar Királyi Honvédség felállításáról. A katonai körleteket megszüntették, mert azokat a Szövetségi Katonai Ellenőrző Bizottság a betiltott hadtestekkel egyenértékűnek tartotta.

Mivel a békediktátum által engedélyezett létszámmal csak négy hadosztályt szerelhettek volna fel, a Honvédség vezetése úgy döntött, hogy a minél több seregetest megtartása érdekében áttérnek a dandárszervezetre. A Magyarország katonai közigazgatási központjaiban létrehozott hét vegyesdandár több

hadrendi elem szervezését tette lehetővé, a fegyvernemi arányokat kedvezőbben alakíthatták ki.

A hét vegyesdandár mindegyike két gyalogezredből (egyenként három zászlóalj), egy kerékpáros zászlóaljból, egy lovasszázadból, egy aknavetőszázadból, egy tüzérsztyályból (három üteg, hat löveg), egy híradószakaszból, egy fogatolt vonat- és egy autósosztagból állt. Létszámába 198 tiszt és 5350 főnyi legénység tartozott. A vegyesdandár fegyverzetét 3053 puska, 42 géppuska, 12 (7,5-10 cm űrméretű) löveg, 10 aknavető képezte. A páncélos-, a gépesített és a repülőalakulatokat a hadrend nélkülözte.

A Magyar Királyi Honvédséget 1922-től a honvédelmi miniszter, a Honvédség főparancsnoka és a Honvédelmi Minisztérium VI. Csoport főnöke (vezérkarfőnök) irányította. Annak hadrendjébe 7 vegyesdandár (42 gyalogzászlóalj), 4 huszárezred (16 század), 4 önálló tüzéruveg, 3 utászászlóalj, továbbá egy autó-géppuskás és egy autó-ágyús osztag tartozott. Azok állományát 1750 tiszt, 2334 altiszt, 30 916 fő legénység és 1300 polgári közigazgatási alkalmazott alkotta. Természetesen a katonai hatóságok (a kormányzó katonai irodája, a Ludovika Akadémia és a lőterek) szervezéséről, felállításáról is intézkedtek.

Horthy Miklós kormányzó megszemléli a gyakorlatot a piliscsabai kihelyezéskor, 1926

A zsoldos rendszerre való kényszerű áttérés miatt a krónikussá vált létszámhiányt (csak néhány százan jelentkeztek az avatóbizottságok előtt), az antant ellenőrzés félrevezetésével, titokban két évre kényszertoborzott legénység behívásával próbálták orvosolni. Annak ellenére a honvéd legénység létszáma 1925-ben is még csak 22 ezer főt számlált. Fontos lépés volt a fiatalabb korosztályok fegyveres felkészítése terén, hogy 1923-ban létrehozták a premilitáris kiképzés intézményét, az ún. Levente-mozgalmat.

Az új hadkiegészítési rendszer és a keretek nem feleltek meg a magyar katonapolitikai céloknak. 1920-21-ben a Nemzeti Hadsereg vezetése arra törekedett, hogy

minél több időt nyerjen a létszám feletti rejtett alakulatok hadrendjének kiépítésére, a békediktátum rendelkezései értelmében beszolgáltatandó felesleges fegyver- és lőszerkészlet elrejtésére, amelyek a revíziós törekvések támogatására alkalmas hadsereg további kiépítését megalapozhatták.

A magyar vezetés az 1921 januárjában még 85 000 fős Nemzeti Hadsereg 35 000 főre történő csökkentését a karhatalmi és rendészeti szervek, valamint egyéb fegyveres testületek fejlesztésével óhajtotta ellensúlyozni. 1921 februárjától (a rejtés időszakának kezdetétől) felállították azokat az alakulatokat, amelyek a Honvédségen belül a korlátozások miatt nem voltak megszervezhetőek. A Nagykövetek Tanácsa 30 000 főben határozta meg az egyéb fegyveres testületek (rendvédelmi szervek) létszámát, ami alatt a Magyar Királyi Államrendőrséget, a Magyar Királyi Csendőrséget, a Magyar Királyi Folyamőrséget, továbbá a Pénzügyminisztérium alárendeltségében létrejött vámőrséget értették. A vámőrségnél 800 főt, a rendőrségnél 70 tisztet és 500 főnyi legénységet juttattak rejtett álláshoz, a folyamőrségnél mintegy 2000 fő elrejtésére volt lehetőség.

Az egyik példa a csapatok rendvédelmi szervek égisze alatt történt rejtésére az 1921. március 1-jén létrehozott ún. budapesti rendőr-

Antant ellenőrzőbizottsági tagok a Magyar Aeroforgalmi Rt. telephelyén, a budapesti Váci út 69. szám alatt

tartalék, amely szervezetét és fegyverzetét tekintve egy két zászlóaljból álló gyalogezrednek felelt meg, és a rendőrség 12 000 fős kontingensébe számított. Létszáma a tervezett 3500 fő helyett csupán 1000 fő volt. A Szövetségek Közi Katonai Ellenőrző Bizottság követelésére 1923 novemberében feloszlatták. 1924. május 24-én került sor a Magyar Királyi Államrendőrség Központi Újonciskolája, röviden Rendőrijonc Iskola (RUISK) felállítására, amely gyakorlatilag a Honvédség irányítása alatt állt, de a honvédelmi és a belügyi tárca közösen tartották fent. Állományába 70 tiszt és 800 fős legénység tartozott. A RUISK két tanosztályra és iskolaközvetlen alakulatokra tagolódtott. Az I. tanosztály egy három századból álló gyalogzászlóaljnak felelt meg, a II. tanosztály pedig egy vasútépítő zászlóaljat takart. Azonkívül egy lovas-, egy gépkocsizó- és egy páncélautós alosztály tartozott az állományhoz.

A páncélautós alosztály alkotta a későbbi páncélos fegyvernem alapját. A Szövetségek Közi Tanács engedélyezte 12 páncélautó beszerzését az iskola számára, ezzel rést ütve azon az akadályon, melyet a békediktátum állított a magyar páncéljárműves csapatok fejlesztése elé.

A Magyar Királyi Állami Légügyi Hivatal négy repülőposta-kirendeltsége négy későbbi repülőszázad keretét adta.

A békében engedélyezett 1750 fős tiszti létszám nem volt elegendő az ország védelmi képességének megőrzésére. A tiszti állományt és a hadsereg számára engedélyezett 1300 fős polgári alkalmazotti állományon felül eső ilyen kontingenst főleg más minisztériumoknál (Belügy-, Pénzügy-, Vallás és Közoktatási, Kereskedelmi, Földművelésügyi, Népjóléti és Munkaügyi Minisztrériumok) rejtették el.

A rejtett beosztású hivatásos tisztek „rangosztályba sorolt közigazgatási alkalmazottak”, míg az

altisztek „rangosztályba nem sorolt közigazgatási alkalmazottak” lettek.

A honvéd vezérkart (amelynek létezését megtiltották) egészen 1938-ig a Honvédelmi Minisztérium VI. Csoportfőnöksége (illetve egy időben HM Katonai Főcsoportfőnökség) alatt bújtatták. A vezérkari tisztek pótlására és képzésére létrehozták a budapesti Hadiakadémiát, amely a Ludovika Akadémia Tiszti Továbbképző Tanfolyama, majd a Budapesti Szabályzatismertető Tanfolyam fedőnevet kapta. A vezérkari tisztek hivatalos megnevezése a rendfokozatuk előtt használt „vezérkari szolgálatot teljesítő tiszt” (vkszt.) lett.

A békediktátum tiltása alá eső hadianyagok és a megengedett mennyiségen felüli felszerelés elrejtése is komoly erőfeszítést igényelt. Az országban hiányzó fegyverzetet az importtilalom miatt csak rejtve lehetett behozni. Ilyen módon került pl. az országba több tucatnyi, fegyverzet nélkül vásárolt, első világháborús francia Renault F-17 harckocsi, melyeket szántótraktorként importáltak.

A Honvédség számára nem engedélyezett fegyverzet (repülőgépek, páncélosok) rejtését polgári alkalmazás keretében (kereskedel-

mi repülés, karhatalmi alakulatok) sikerült megvalósítani.

Az 1922. évi XI. törvénycikk Csepelen és a szomszédos Tétényben jelölte ki a létrehozandó Állami Hadianyaggyár telephelyeit. Az eleve decentralizáltan működő magyar hadiipar csak névleg került egy vállalatba, a gyártás továbbra is négy telephelyen folyt. A Nagykövetek Tanácsa 1923-ban a gyártást korlátozta, majd beszüntette. Hosszas tárgyalások eredményeként a Tanács 1926 novemberében végül hozzájárult a négy különálló üzem fenntartásához.

A katonai rendelkezések végrehajtásának ellenőrzése

A békediktátum 133-139. cikkében megfogalmazottak szerint a katonai határozatok végrehajtását a budapesti székhelyű Szövetségek Közi Katonai Ellenőrző Bizottság felügyelte, amelyben a négy főhatalom (Olaszország, Franciaország, az Egyesült Államok és Nagy-Britannia) képviselői kaptak helyet. A bizottságnak joga volt a békediktátum bármelyik pontjának végrehajtását az ország területén bárhol ellenőrizni. A bizottság fenntartásának teljes költségét az ország viselte (havonta 100 ezer koronával terhelte a kincstár kiadásait), a működési feltételeket, az

A hajmáskéri tüzérségi lövésziskolához tancsapatként beosztott 7. tüzérosztály 8 cm-es hegyiágyúja tüzékészültségben

ellenőrzéshez szükséges dokumentumokat és információkat a magyar kormánynak kellett a bizottság rendelkezésére bocsátania. A budapesti ellenőrző bizottság szervei folyamatosan ellenőrizték a különböző helyőrségeket, pontosították az engedélyezett létszámot, a fegyverzetet, továbbá a lőszer mennyiségét.

A magyar haderő átszervezésének folyamata során főként a Honvédség létszámát és a szervezeti korlátozásokat ellenőrizték.

A Nemzetek Szövetségében a Nagykövetek Tanácsa 1927. március 31-ei hatállyal megszüntette a Katonai Ellenőrző Bizottság tevékenységét, amely működéséről zárójelentést adott ki május 15-én. 1927 májusában, a Bizottság távozásakor a Magyar Királyi Honvédség létszáma 32 832 fő volt.

A magyar haderő korlátozott fejlesztése 1927 után

Az állandó helyszíni felügyeletet 1927. június 1-jétől a Nemzetek Szövetsége (amelynek Magyarország 1922. szeptember 18. óta volt tagja) alkalmi vizsgálatainak rendszere váltotta fel. Benyújtott panasz esetén a vizsgálatot annak Tanácsa rendelhette el. Megszűnt a magyar haderő feletti szoros ellenőrzés. A revíziós politika meghirdetése mellett elkezdődhetett a Honvédség modernizálása és átszervezése.

A modernizálás egyik legszembevetőbb példája a RUISK páncélgépkocsi-alosztályának fejlesztése. 1928-ban egy páncélgépjárműves osztályt szerveztek belőle, amely egy harckocsi-, két páncélgépkocsi-századból és egy páncélvonat-osztágból állt. Az alakulat az 1930-as években is a páncélos kiképzés központja maradt. Az 1938. október 1-jétől érvényes hadrendben az osztály már az 1. gépkocsizó dandár felderítő-zászlóaljaként alakult újjá.

Az antant ellenőrzés megszűnése után számos korábban rejtett szervezeti egység visszakerült a Honvédség állományába.

A magyar haderő 1927 és 1937 között mind létszámát, mind fegyverzetét tekintve nagy előrelépést tett. Ennek egyik fontos állomása volt, hogy 1932. augusztus 1-jén a tilalmak ellenére bevezették az általános védkötelezettséget, amelynek következtében a Honvédség kiképzett katonáinak létszáma (12 hónapig tartó szolgálat után) gyorsan nőtt. A fegyverzet mennyisége és minősége is növekedett, mivel az 1934. március 17-én aláírt magyar-olasz-osztrák egyezmény (római paktum) eredményeként Ausztria titokban átadott Magyarországnak 42 000 puskát és 490 géppuskát. A szoros olasz-magyar politikai és katonai kapcsolatok fejleményeként az 1930-as évek-

ben lezajlott olasz fegyverszállítások (FIAT vadászrepülőgépek és Caproni bombázógépek, 1936-ban 150 db FIAT Ansaldo kisharckocsi, FIAT Pavese és Breda típusú tüzérségi vontatók), továbbá az 1935-től megindult német fegyverimport (páncéltörő ágyúk, könnyű taracok, bombázó és felderítő repülőgépek) nélkülözhetetlenek voltak a magyar haderő fejlesztése szempontjából. A Honvédség 1937. évi békehadrendjében már 85 332 fő szerepelt, vagyis sikerült újra elérni a trianoni békediktátum aláírásakor meglévő létszámot. A fegyverzet tekintetében a harckocsik, a repülőgépek, valamint a vontatók terén volt a legnagyobb a lemaradás a környező országokhoz viszonyítva. 1938. augusztus 22-én Bledben a kisantant államok elismerték Magyarország fegyverkezési egyenjóságát. Ezzel végleg elhárultak a korábbi, Trianonra visszavezethető nemzetközi jogi kötöttségek a magyar haderő fejlesztése elől. Az 1938. október 1-jén életbe lépett Huba-hadrend szerint már egy 107 ezer fős béke- és 250 ezer fős hadiállománnyal rendelkező magyar haderő készült a revíziós célok gyakorlatba való átültetésére.

Dr. Balla Tibor alezredes

Illusztrációk: Honvédelem és Trianon.

Zrínyi Kiadó – Hadtörténet Intézet és Múzeum, 2020.

Felhasznált irodalom

Andaházi Szeghy Viktor: Trianontól Bledig: a magyar királyi honvédség szervezése és lehetőségei 1920–1938 között. *Hadtudomány*, XXIX. évf. 2019/3., 15–23.

Balla Tibor: Szarajevó, Doberdó, Trianon. Magyarország az első világháborúban. Scolar Kiadó, Budapest, 2019.

Bonhardt Attila: Egy rendvédelmi szerv mögé rejtett honvédségi alakulat rövid története. A M. Kir. Államrendőrség Központi Újonciskolája. In: Marinovich Endre (főszerk.): *Historia est lux veritatis*. Szakály Sándor köszöntése 60. születésnapján. II. kötet. Veritas – Magyar Napló, Budapest, 2016, 233–239.

Bonhardt Attila – Sárhidai Gyula – Winkler László: A Magyar Királyi Honvédség fegyverzete. Zrínyi Kiadó, Budapest, 1992.

Dombrády Lóránd – Tóth Sándor: A magyar királyi Honvédség 1919–1945. Zrínyi Katonai Kiadó, Budapest, 1987.

Horváth Miklós (szerk.): Magyarország hadtörténete IV. 1919-től napjainkig. Zrínyi Kiadó, Budapest, 2018.

Krámlai Mihály: A dunai vízi út az első világháborúban. HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum – Line Design, Budapest, 2009.

Szakály Sándor: Történelem és publicisztika. Írott Szó Alapítvány–Magyar Napló–Veritas, Budapest, 2015.

Szakály Sándor: Történelmünkről – hosszabban, rövidebben. Tanulmányok, cikkek, interjúk 2015–2018. FCA, Budapest, 2018.

A lélek hangja

Kedves Barátaim!

Biztos számos alkalommal gondolkodtatok már el azon, hogy kik is vagyunk, hol is vagyunk, és nem utolsósorban milyen irányba halad az, amit életnek hívunk. A zsidóság legnagyobb ünnepe a Ros Hasana, más néven a zsidó újév, amikor a vallását megtartó ember nem pezsgőt bontva ünnepli a soron következő évet, hanem csendben, Istenével magába burkolózva kéri, hogy a most következő év legyen a számára, családjának, nemzetének és a föld minden lakójának békével, örömmel és egészséggel teli.

Van egy ősi keleti hangszer, ami nem más, mint egy egyszerű koszarv, amelyet kürt módjára szólaltattak meg az ősi közel-keleti népek. A neve sófár, ami a zsidó hagyomány felfogása szerint a lélek hangja; e hang az ébresztőóráéra hasonlít, ami felkelt bennünket a lelki álmunkból és arra hívja fel a figyelmünket, hogy itt az ideje rendbe tenni lelki és fizikai kapcsolatainkat.

A Talmud azt mondja: „Ha meg tudod ítélni magad alulról, akkor nincs szükség arra, hogy felülről kapjál ítéletet.” Ez azt jelenti, hogy ha szakítunk időt arra, hogy őszintén, reális képet alakítsunk ki magunkról, arról, hogy a múltban miket hibáztunk, és tudjuk, mit kell

tennünk annak helyrehozatalára, akkor Istennek nem kell felülről felébresztenie bennünket. Mert az a szándéka, hogy becsületes és őszinte erőfeszítést tegyünk, hogy így maximalizáljuk az általa kínált lehetőségeket. Így a megbocsátást is, magunk és mások felé. Mark Twain mondta: „A megbocsátás az az illat, melyet az ibolya hint arra a cipősarokra, amely eltapossa őt.”

Van egy történet arról, hogy az Örökkévaló egy angyalt küldött a földre, hogy vigye fel az égbe a legszebb könnyecseptet. Az angyal bejárta az egész világot, de nem találta meg, amit keresett. Úgy gondolta, hiába minden igyekezete, a legszebb könnyecsepre nem talál rá. Szomorúan tért be egy közeli zsinagógába.

A templom félhomályában egyszer csak egy embert vett észre, aki éppen bűnbánó imákat mondott félrehúzódva, keserűen fel-felzokogva. Saját bűneit siratta; nem talált vigaszt, mert átérezte, mi mindennel bántotta meg barátait, és mennyi mindent nem tett meg, amit megígért a világ alkotójának.

Ezért folyt a könnye és meleg esőként áztatta a poros követ. Az angyal nyomban mellette termett: szemképráztaóan ragyogott valamennyi könnyecsepp, miközben

tarsolyába gyűjtögette őket. Érezte, hogy végül mégis sikerül teljesítenie a rábízott feladatot. Valóban, a könnyecseppek oly szépek voltak, hogy az angyal nem tudta levenni róluk a tekintetét.

Amikor odaállt az Örökkévaló elé, az égi hang ezt mondta: Látod, a megbocsátást kérő könnyek igaz szeretetről tanúskodnak. Mert a megbocsátás nem változtatja meg a múltat, de kitágítja a holnapot és új lehetőséget ad számunkra az új-rakezdésre.

Totha Péter Joel tábori főrabbi

A sófár, a lélek hangja

A megbocsátás új lehetőséget ad számunkra az új-rakezdésre

Olimpia helyett, járványhelyzet alatt

A Magyar Honvédség Altiszti Akadémia Sportszázadának állományából 23 élsportoló kezdte meg alapkiképzésének végrehajtását június 8-án, Szentendrén. Mindnyájan önként jelentkeztek, hogy teljesítsék ezt a feladatot. Közülük három kimagasló eredményeket elért, kiváló sportemberrel beszélgettem. Kovács Sarolta (K. S.) őrmester öttusázó, Peterdi András (P. A.) törzsőrmester párbajtőröző és Érsek Róbert (É. R.) őrmester kötöttfogású birkózó neve ismerősen csenghet a sportbarátok számára.

A Honvéd Altiszti Folyóirat olvasói nevében tisztelettel köszöntelek benneteket! Bemelegítésként, kérem, hogy mutatkozzatok be, és azt is mondjátok el az olvasóknak, hogy melyik eredményetekre vagytok a legbüszkébbek.

K. S.: 1999-től öttusázom, 2016-ban egyéni világbajnok lettem Moszkvában. Kiharcoltam a részvételt és megjártam két olimpiát, most készülök a harmadikra, csapatban és váltóban többszörös Európa- és világbajnoknak mondhatom magam.

P. A.: 1996-ban kezdtem el vívni. Nagyon büszke vagyok, hogy a tavalyi Katonai Világjátékokról elhoztuk a csapat ezüstérmét, de minden eredmény, amit elértünk, fontos, nem igazán tudom közülük egyiket sem kiemelni. Még nem voltam olimpián, azért edzek, küzdök, hogy ez jövőre változzon. Emellett 2009-től edzősködöm is, jelenleg az olimpiai bajnok Szász-Kovács Emese edzője is vagyok.

É. R.: 2013-ban jöttem Felvidékről, itt, Magyarországon kezdtem a középiskolát. Utánpótlás Európa-bajnoki bronzérmét és világbajnoki ezüstérmét szereztem, illetve a felnőttéknél magyar bajnoki ezüstöt és bronzot.

Mit csinál egy hivatásos sportoló, ha a szabadidejét tölti?

K. S.: Családcentrikus vagyok, így neveltek bennünket. Van két testvérem, jóban vagyunk, amikor lehetséges, összejön az egész család. Sok a barátom a sport ré-

A három élsportoló (balról jobbra): Peterdi András, Kovács Sarolta és Érsek Róbert

vén, ha van szabadidőnk, velük is szívesen találkozom. Szeretem az állatokat, a lovakat, és van két kutyám, sokat vagyok velük. A párom horgászik, én is kezdek belejönni, nemrég fogtam egy 5 kg-os halat.

P. A.: Egy sportolónak alapvetően nincs túl sok szabadideje, régebben doboltam, nagyon jól le tudtam vele vezetni a feszültséget. Manapság a horgászat az, ami engem is ellazít. Kapcsolatban élek, tehát meg kell szerveznem a dolgaimat, hogy mindenre jusson idő. A legtöbb barátom a „sportból” van, szívesen vagyok velük.

É. R.: Szeretem a horgászatot, szívesen kirándulok, sokat vagyok a barátnőmmel. Amikor hosszabb pihenőm van, meglátogatom a családot a Felvidéken, illetve a barátaimmal elmegyünk szórakozni.

Hogy kerültetek kapcsolatba a sporttal, illetve milyen utat kellett bejárnotok ahhoz, hogy hivatásos sportolóvá váljatok?

K. S.: Egy évet úsztam, majd egy öttusacsoporthoz kerültem, mivel nem akartam úszó lenni. Elkezdtek jönni az eredmények, és 16 évesen már Vörös Zsuzsával (Athén, 2004, olimpiai bajnok) versenyeztem. Fiatalon bedobtak a mély vízbe, óriási terheléseket kaptam, nem mindig betartva a fokozatosság elvét. Voltak sérüléseim, de most rendben vagyok, azóta jobban figyelek a testem által küldött jelzésekre.

P. A.: Négyen vagyunk testvérek, van egy nővérem és két öcsém. Örökmozgó gyerek voltam. Néztük a régi magyar filmeket a vívójele- netekkel, ágakat vágtunk és vívtunk az udvaron. Édesanyám megijedt, hogy kiszúrjuk egymás szemét, és leküldtek egy vívóterembe, hogy majd egy hét alatt kitombolom magam, megunom és lenyugszom. Nos, ez 1996 óta tart.

É. R.: Én is „minden lében kanál” gyerek voltam, kipróbáltam csapat- és küzdősportokat, később

egy földbirkózáson fedeztek fel, megnyertem a versenyt és az iskolaigazgatóm nyomására elkezdtem birkózni. Jött egy lehetőség 2013-ban, Lévai Zoltán edzőhöz, az ő „csapatába” kerülhettem. Az akkori edzőm hozott át Magyarországra. Lévai Zoli és Torba Erik akkor már jó eredményekkel rendelkeztek, velük edzettem és ők motiváltak az első pillanattól, ami a mai napig tart.

Mi motivált benneteket, amikor döntést hoztatok és csatlakoztatok a honvédséghez?

K. S.: Engem nem nagyon kellett motiválni, nyolcéves koromban eldöntöttem, hogy katona vagy rendőr leszek. Tapolcán laktunk, a lakótelep közel volt az egykori lakótelephez, tehát gyermekkori álmom valósult meg, amikor csatlakozhattam a Magyar Honvédséghez. Édesapám és többen a családból katonák, örültem a lehetőségnek, és jó érzés, hogy tagja lehetek a Sportszázadnak.

P. A.: Amikor a Honvéddhez igazoltam, láttam Rédlí Andrásról, hogy mennyire pozitívan hatott rá az alapkiképzés, a katonalét. Mindig közel állt hozzám a „katonás gondolkodásmód”, tehát nem volt kérdés, hogy élek a lehetőséggel és kérem felvételemet a Sportszázadba. Nem mellékesen a sportkarrier befejeztével a Magyar Honvédség segítségét, lehetőséget biztosít a „sport utáni élethez”, ami biztonságot jelenthet nekünk, sportolóknak.

É. R.: A dorogi klubban 2017-ben bekövetkezett változások után kaptam a lehetőséget, hogy a honvédség Sportszázadához csatlakozhatok. Mindig felnéztem a katonákra, mert szép dolog a szolgálat, amit a katonák tesznek, emellett technikailag is érdekelnek a fegyverek, a különféle eszközök.

Hogy élitek meg az alapkiképzést? Vannak-e nehézségeitek, illetve a versenysportolói tulajdonságok segítenek-e titeket a „katonává válásban?”

K. S.: Jól érzem magam az alapkiképzésen. Az öttusa közel áll a „katonáskodáshoz”, egyéni sport-

Érsek Róbert őrmester célra tart

ág, de mégis mindig csapatban gondolkodunk. Az alapkiképzés során még jobban meg tudjuk érteni a csapat szerepét, szükségességét. Javul az önfegyelmünk, bár élsportolók vagyunk, tehát van tartásunk, de a kiképzés mégis hozzá tud tenni ehhez.

P. A.: Jól haladunk, gyorsan tanulunk, napról napra fejlődünk, ami összefüggésbe hozható a sportolói előéletünkkel. Természetesen van izomlázunk, mert olyan dolgokat is csinálunk, amit eddig nem, s ehhez is hozzá kell szoktatni a szervezetünket. Sokat kérdezőnk, a kérdéseinkre mindig érthető válaszokat kapunk. Hozzáértő kezekben vagyunk, kiképzőink és a század állománya mindent megtesz, hogy a lehető legtöbbet hozzuk ki magunkból a kiképzés alatt.

É. R.: Tetszik az alapkiképzés, főleg a gyakorlati rész, jól érzékelhető a segítőkészség, a bajtársiasság. Amikor valakinek nem megy valami, akkor őt a többiek segítik, pozitív a közeg, és a birkózóedzések is jobban mennek. Ki lettünk rántva a komfortzónánkból, és ez pozitívan hat vissza a sportteljesítményre is.

Egy kérdés erejéig kanyarodjunk vissza a sporthoz. A normál felkészülés során milyen típusú edzéseitek vannak, kikkel dolgoztok együtt, hogy test és lélek

„egyben legyen” és a legjobbokat tudjátok hozni a megmérettetéseken?

K. S.: Öt sportágat űzünk, ami időigényes, napi 7-8 óra edzés összejön, de minden nap más, amit nagyon szeretek, mert nem tudom megenni. Fontos, hogy fejben „ott legyünk”, főleg egy versenynapon, amikor lemegy az öt szám. Sportpszichológusi támogatásunk biztosítja, hogy rendben legyünk, test és lélek egysége nélkül nem lehet jó eredményeket elérni. Gyógytornász foglalkozik velünk, és akinek kell a jobb eredményhez, edzőterembe megy személyi edzővel dolgozni. Az öt sportág tevékenységeit össze kell hangolni, ezen dolgozik a koordináló edzőnk, szóval valóban egy csapat áll mögöttünk.

P. A.: Van erőnléti és természetesen vívóedzőnk is, akivel nagyon szoros a kötelék. Gyógytornászok, fizioterapeuták és masszőrök támogatják a felkészülésünket. Említettem, hogy magam is edzősködök, tehát majdnem egész nap a teremben vagyok, az egyéni edzésem 4-5 órát tesz ki naponta.

É. R.: Kétszer alapozunk egy évben, ez két-két hónapot jelent. Ilyenkor hetente háromszor futunk, vannak állóképességi és gyorsasági edzések is. Rendszeresen végzünk súlyzós edzést és természetesen

Kovács Sarolta őrmester harcászati foglalkozáson

mennek a birkózótréningek is. Amikor versenyre készülünk, akkor arányaiban eltolódik a felkészülés súlya a birkózás és a technikai elemek irányába, beleértve ebbe a megfelelő versenytetsúly elérését is.

Hogy érzitek, tudtok profitálni élsportolóként az alapkiképzésből?

K. S.: A járvány csendesülése után indult alapkiképzéssel újra „visszakerültünk a térképre”. A veszélyhelyzet ideje alatt megváltoztak a célok, egy kicsit elvesztünk, az olimpiát jövőre halasztották. Otthon voltunk, picit ellustultunk, most újra azt érezzük, hogy van célunk és élünk!

P. A.: Megvoltak a világos célok, amiért végeztük a mindennapos felkészülést, aztán minden döntően megváltozott, minden lógott a levegőben, kicsit elhagytuk magunkat. A kiképzés visszaadta a napi rutint és a jól végzett munka utáni öröm érzését.

É. R.: Magam is azt érzem, hogy a kiképzéstől fejlődik az önfegyelmünk és a pszichés terhelhetőségünk, csapatban dolgozunk és így is gondolkodunk. Olyan értékekben erősödünk, melyek a sportnak is alapértékei, hozzátartoznak a mindennapi élethez, még ha nem is veszünk erről tudomást, mert természetes.

Milyen terveitek vannak a következő egy-két évre, illetve melyek azok a célok, amelyeket sportolóként el szeretnétek érni?

K. S.: Most már nemcsak szerepeln szeretnék az olimpián, hanem eredményt is elérni ott, ez a legfontosabb célom. Utána pedig meglátjuk, hogy mi lesz, most csinálom a második diplomámat, mert edesapám tanácsát megfogadva több lábon akarok állni.

P. A.: Még nem jutottunk ki csapatban az olimpiára, illetve az is kérdés, hogy kik lehetnek kijutás esetén a csapat tagjai. Mindkét kérdést a következő időszak versenyei fogják megválaszolni. Azt

nem tudom megmondani jelenleg, hogy még egy olimpiai ciklus bennem van-e, erről majd a következő években fogok dönteni. Ami biztos, hogy nagyon szeretek edzőként dolgozni a gyerekekkel és idősebbekkel egyaránt, valamint a katonai szolgálat is tetszik, akár mindkettőt együtt is el tudnám képzelni, ha a versenysportolást befejeztem.

É. R.: Még van két évem az U 23-as korosztályban, utána szeretnék a felnőttek között is meghatározó versenyzővé válni, és minél jobb eredményeket elérni. A sport mellett én is tanulok, hogy több lehetőségem is legyen, ha vége lesz a sportolói pályafutásomnak. Gondolni kell a birkózás utáni életre is, hisz egy versenysportoló sorsa nagyban függ az egészségi állapotától, a sérülésekre való hajlamától vagy azok elkerülésétől.

Kedves katonasportoló, nagyon köszönöm a beszélgetést. Olvasóink nevében azt kívánom, hogy eredményesen tudjatok készülni a közeljövő megméretéseire és elérjétek az általatok kitűzött célokat. Ígérem, hogy követni fogjuk az eredményeiteket, büszkéek vagyunk rátok, hogy Magyarország mellett a Magyar Honvédség is képviselitek.

*Soós Lajos főtörzszászlós
Fotók: Kapás Viktor hadnagya*

Peterdi András törzsořrmester az eskütételkor

Pihenés itthon – az akarattyai Honvéd Üdülő

Kevés olyan ember él hazánkban, aki valamilyen formában ne hallott volna már a balatonakarattyai Honvéd Üdülőről, hivatalos nevén a Magyar Honvédség Rekreációs, Kiképzési és Konferencia Központról. Szándékom szerint írásom ugyanolyan informatív lehet azoknak, akik kellemes érzésekkel gondolnak vissza az itt eltöltött szabadidejükre, mint azoknak, akik eddig még csak gondolatban jutottak ide.

Jó hír, hogy az M7-es autópálya közelsége miatt az ország bármely pontjáról könnyen megközelíthető a gyönyörű ősparkkal körülvett, Balaton-parti üdülőkomplexum. A vonatközlekedést előnyben részesítők bónusz látványosságban részesülhetnek, hiszen a Déli pályaudvarról a Balaton irányába érkezők a magasparton elhaladó szerelvényről megpillanthatják a tó nem mindennapi arcát. Már csak egy vonatfütyt köszönti a Csittényhegy állomást, és meg is érkezünk.

Az egész évben üzemelő pihenőhely, mind programjait illetően, mind a környezetét tekintve, időről-időre megújul. A különböző évszakoknak köszönhetően mindig más arcát ismerhetjük meg az üdülőt körülvevő tájnak, mely oly csodás, hogy bármely időszakban érkezünk ide, mindig felfedezhetünk valami újat. Megunhatalan és izgalmas. Éppúgy sugárzik belőle a nyugalom, mint a kaland. Ez nem is csoda, hiszen több mint 100 éves története van, ami oly sokszínű, hogy igényelte a könyv formában történő megjelenést is. A jellegzetes zsalugáteres ablakokkal díszített épületegyütteshez vezető, virágokkal és néhol platánokkal övezett sétányokon való séta felér egy időutazással. Az épületek fala-

A rockabilly életézés a gyerekeket is átjárta

in látható, a múlt század derekán készült képzőművészeti alkotások hűen tükrözik a helyszín kortalan varázsát. Mielőtt teljesen átjárná az olvasót a múlt szelleme, hangsúlyoznám, hogy az idő itt sem áll meg, sőt...

Az üdülő – rekreációs alaptevékenysége mellett – kiképzési rendezvényeknek, sport- és kulturális programoknak, nyári gyermektáboroknak, esküvőknek is helyet biztosít. A felújítások és korszerűsítések folyamatosak, így évről

évre bővül a minőségi szolgáltatások köre. Balaton-parti helyszín révén, az egészséges életmód szellemében szinte minden vízi, illetve szárazföldi sporttevékenység a vendégek rendelkezésére áll. A kültéri fitnesspark mellett futópálya, mobil kosárpálya, minigolf-, strandröplabda-, valamint teniszpálya és megannyi sportjáték várja az aktív kikapcsolódásra vágyókat. A parton megtalálható még napvitortlával ellátott játszótér, gyermekmedence, ugrálóvár-komplexum,

Minden jó, ha indul a hajó

sakk, lengőteke, trambulín és gokart, de akár bringóhintóval is kerekezhettek a területen. A közelmúltban nyílt szórakoztató központban, előjegyzést követően, részesei lehetnek bowling-, biliárd- és dartsmérkőzéseknek is. A közkedvelt relaxációs szolgáltatások (masszázs, sókabin, szauna, szolárium) mellett immáron kineziológiai tapasztalás felhelyezésére is lehetőséget biztosítunk.

Érkezzen ide akár egyedül, akár családjával a vendég a hotelek bármelyikébe, mindenütt izlésesen berendezett egy- vagy többlégtérű klasszikus szoba, avagy tágas komfortos lakosztály várja. Ha nyaralását a parthoz közeli árnyas fák alatt találhatók, jól felszerelt faházak valamelyikében tölti a pihenni vágyó, akkor sincs más dolga, csak átadni magát a kényelemnek és élvezni az üdülő nyújtotta szolgáltatásokat.

A helyszín területi adottsága és az előadóterem befogadóképessége lehetővé teszi kiképzési és tematikus rendezvények lebonyolítását, akár egy időben is. Vannak közkedvelt, nagy sikerű összejövetelek, melyeket minden évben megrendez az üdülő.

Szeptemberben a Sör- és Csülökfesztiválon alkothatnak nagyot a gasztronómia kedvelői, ahol csapatokat képezve, igazán jó hangulatban készítik el kedvenc fogásaikat.

Ősszel zenés estek, gyermekműsorok, megemlékezések és kiállítások színesítik a programot.

A Sunset Lux zenekar hangszereit a gyerekek is kipróbálhatták

Egy kedves látogató a játszótéren

Télen Mikulásváró délután, adventi hétvége és karácsonyi program várja a családokat.

Szilveszterkor több helyszínen, különböző zenei stílust kínálunk az új év köszöntésére.

Tavasszal főző- és horgászverseny, majális és gyermeknap fozza a nyárelő hangulatát.

Főszezon idején képzett animátorok által korcsoportos kreatív és sportfoglalkozásokat kínálnak kicsiknek és nagyoknak egyaránt. Minden héten változatos a programkínálat, hiszen zenés est, koncert, színházi előadás, gyermekműsor várja az érdeklődőket. Az együttműködési megállapodásoknak köszönhetően a társfegyveres szervek, önkormányzatok és nyugdíjasklubok által szervezett összejöveteleknek, valamint karitatív rendezvényeknek is helyszínt biztosít az üdülő.

Találkozunk itt, ez az élmény mindenkinek jár!

Az aktuális rendezvényekről és az üdülőbe történő belépés szabályairól részletes tájékoztatást talál a honvedudulo.hu oldalon, de az eseményeket követheti a Facebook-on is.

Antal Valéria ha.

Fotók: A szerző felvételei

Víz és játék minden mennyiségben

ÉLETKÉPEK

Ellenség 12 óránál!

Biztosítok!

Füstgránát!

Támadóállás!

Most akkor hol is tartottunk?

A kiválóan végeztek az előjárákkal

Helikopterek az altisztavatáson

Gratulálok az eredményhez!

Irány a tenger!

A március közepétől támadó COVID-19 rohama a nyári hónapokban némileg alábbhagyott, így e sorok írójának (aki ez időben kezdte meg olaszországi külszolgálatát) módja volt meglátogatni az olasz tengerpart magyar turisták által kevésbé látogatott, Rómától mintegy félórnyira található nyugati partszakaszát. A Tirrén-tenger inkább hűvösnek mondható vizével azonban nemcsak ő került kapcsolatba: magával vitte a Honvéd Altiszti Folyóirat egyik korábbi számát is.

Dicséretes, hogy a 40 fokot közelítő kánikulában a fürdőzésen kívül még egy tisztelettel teli lá-

togatásra is sort kerített a magyar „delegáció”. Felkeresték a Torredi Palidorót, azaz a palidorói toronyt, melynek tenger felé eső oldalán avatták fel Salvo d’Acquisto őrmester (vicebrigadiere) szobrát. A húszas évei elején járó olasz csendőr (carabinieri) élete önkéntes feláldozásával mentett meg helyi lakosokat 1943. szeptember 23-án. (Az eseményről részletesebben is írunk folyóiratunk következő számában.)

Lejegyezte és a fényképet készítette: Dr. Murinkó Attila ezredes (a HAF szerkesztőbizottságának tagja)

Hogyan tartsuk karban a mobilunkat?

Van egy eszközünk, amivel együtt kelünk reggel, este vele fekszünk, egész nap nálunk van, létezik belőle magán- és szolgálati egyaránt. Mára a mindennapi életünk részévé vált és lassan el sem tudjuk képzelni napjainkat nélküle. Vigyázunk rá, hogy le ne essen, mert összetörik, el ne ázzon, mert használhatatlanná válik – igaz, létezik belőle törésmentes és vízálló is. Minden katona rendelkezik vele; minden időben és napszakban használható (békében, művelési területen, háborúban ez nem mindig van így). Ez nem más, mint a mobiltelefon.

Nálunk van a legkülönbözőbb időjárás viszonyok között, lövészetben, hadgyakorlaton, terepfoglalkozáson, étkezésnél és még hosszan sorolhatnánk. Ha csörög, felvesszük tiszta, illetve kevésbé tiszta kézzel is, mert az élet, az információáramlás nem állhat meg. Ezen és más alkalmakkor számos szennyeződés éri a telefonunkat.

Álljon itt néhány praktikus tanács kedvelt kommunikációs eszközünkkel, hű társunkkal, a mobiltelefonunkkal kapcsolatban. Higiéniai szempontból jó, ha tudjuk, hogy a telefonon több baktérium van, mint a vécében! Ezekből jobb, ha mielőbb megszabadulunk.

Megelőzés

Étkezés közben ne legyen elől a telefon. A legtöbb szennyeződés ugyanis ekkor éri a készüléket: a kijelzőre cseppenő leves, innivaló vagy ráeső ételmorzsa nemcsak a felületet károsítja, de a telefon belső részé-

be is bejuthat. Általában zsebben és táskában hordjuk a mobilt, ezekben a csatlakozókra és résekre tapadó kis szöszök jelentik a legnagyobb veszélyt, ezért tanácsosabb megfelelő tokban tartani a készüléket.

Kijelző

Az alkohol, a különféle mosószerek és szappanok hosszú távon károsíthatják a kijelző zsírlepergető bevonatát. Viszont a sima víz sem jó, mert önmagában nem távolítja el hatékonyan a szennyeződésekkel. A legjobb megoldás, ha antibakteriális szprével fújjuk le a felületet, aztán áttöröljük mikroszálas törülközővel. Mivel a szprét elég macerás lenne állandóan magunkkal vinni, ezért egy szemüvegtörölő vagy a kis kiserelésben kapható fertőtlenítő kendő is megteszi. Takarítás előtt a telefont mindenképpen kapcsoljuk ki, illetve vegyük le a töltőről.

Hangszóró, mikrofon és csatlakozók

Az USB- és a fejhallgató-csatlakozó pici rései szinte imádják elraktározni a port. Tisztításukra a leghatékonyabb módszer, ha a fültisztító pálcikát befűjük antibakteriális szprével, és a nedves vattával végigtöröljük a szegélyeket. Ezután fogpiszkálóval óvatosan ki tudjuk tisztítani a nyílásokból a koszt. Fontos, hogy tényleg finom mozdulatokkal dolgozzunk, mert könnyen megsérülhet az elektronika, megkarcolódhat a képernyő.

Surányi Barnabás zászlós

„Kemény csata” a szőlőhegyen

Ha valaki régente megkérdezte volna, melyik mezőgazdasági munkán venne részt legszívesebben egy gyermek vagy felnőtt, bizonyára mindenki a szőlőszüretet választotta volna. Nem lehetett kétség, hogy az ezernyi tréfával, dallal, cigányzenével, birkapaprikással és termést ízleléssel, csemegézéssel ellenőrző víg csapatban bárki szívesen forgolódott. Madarassy László Magyar szüreti szokások című tanulmányában országos körkötet adott erről az Etnographia (Népelet) 1929-es évfolyamában, melyből két részletet tárunk most a Honvéd Altiszti Folyóirat olvasói elé.

Szellemes szüreti gyilkosság

Azt, hogy egy szörnyű tett miképpen mosolygathatja meg a kései utókort, Jókai Mór, a nagy nemzeti mesemondó mutatta be az *Üstökös* 1863. augusztus 22-i számában, Eredeti szüreti tréfa címmel.

„A nemrég múlt boldogabb évtizedek egyikében egy szüreti napon a Komárom alatt elhaladó gőzös utasai sajtóságot meglepetésben részesültek. A szigettel szemközi monostori szőlőhegyen egy csoport férfi küzdött kemény viadalban, kardok villogtak a tusázók fejei fölött, közbe puska, pisztoly roppant; végre ketten a harcolók közül a túlnyomó erő által leverettek, s azokat a győztesek nagy diadalkiáltással hajították alá a meredek hegyoromról, a gőzhajó személyzetének láttára s még azután is, hogy lefelé hengeredtek puskával lövöldöztek utánuk, míg csak mind a kettő mozdulatlanul el nem terült.

Hallatlan eset volt ez! Embergyilkolás, ilyen fényes nappal... Ezt nem lehet így elnézni! A gőzös kapitánya rögtön visszafordult a ha-

jóval és újból kikötött a komáromi révben s még két tekintélyes utast véve maga mellé tanúképpen, sietett velük a megyeházára, feljelenteni e vakmerő gyilkosságot.

A szolgabíró, akinek ez esetet elpanaszlá, váltig biztatta, hogy ne ügyeljen arra, amit a szüretelő emberek csinálnak, mulattak azok, jobb lesz, utazzék tovább, mert elkésik; de a kapitány és az utazók nem tágitottak, [...] a szolgabíró utóbb is kénytelen volt befogatni, s egy hajdút maga mellé véve, áthajtatni a merénylet kipuhatólására.

Este lett, mire onnan visszakerült; a gőzhajó azalatt várt az állomásán.

– Mondtam! – szolt a borzalmas kifejlést váróknak, megérkezve nagy porosan; – hogy nagyszerű felsülés lesz belőle. [...] N. N. bácsi, a város legtréfásabb embere, fogadott, hogy mai nap olyan szüretet rendez, hogy még a gőzhajó is megáll neki.

Tavaly, hogy a várerődítés miatt a régi kálvária épületét lerontották, a szobrok profánus részét, mint a római liktorokat elkótyavetyélték; N. N. bácsi megvett belőlük kettőt; most azokat öltöztette fel ellenségnek: ezek voltak, akiket agyonverve és a meredélyen lehengerítve látni méltóztatott. Ő megnyerte a fogadást, uraságtok pedig utazhatnak tovább.”

A szőlő és a repce, avagy a termés minősítése

Úgy gondolhatnánk, e két termésnek nem sok köze lehet egymáshoz, de nem így van, ha ismét Jókait idézzük az *Üstökös* 1874. április 11-i számából, ahol egy kasznár a lányairól töpreng.

„Zelinda kisasszony olyan, mint az aszú szőlő: mentül későbben szüretelik le, annál jobb bor lesz belőle; s mentül tovább tartogatják, még annál jobb bor lesz belőle; várni lehet vele jóra való vevőre, aki megadja az árát.

Ámde Mirabella kisasszony olyan, mint a repce: azzal nem szabad sokat várni; ha egészen megérik, elpörög; ha sebesen be nem takarják, rájön egy eső, megfűlled; ha mingyárt nem jön érte a vevő, megdohosodik; azt hát hirtelen levágni, behordani, elcsépelni, eladni s hálát adni az Istennek, mikor már nincsen a raktárban.”

Dr. Töttös Gábor

Illusztrációk: internet

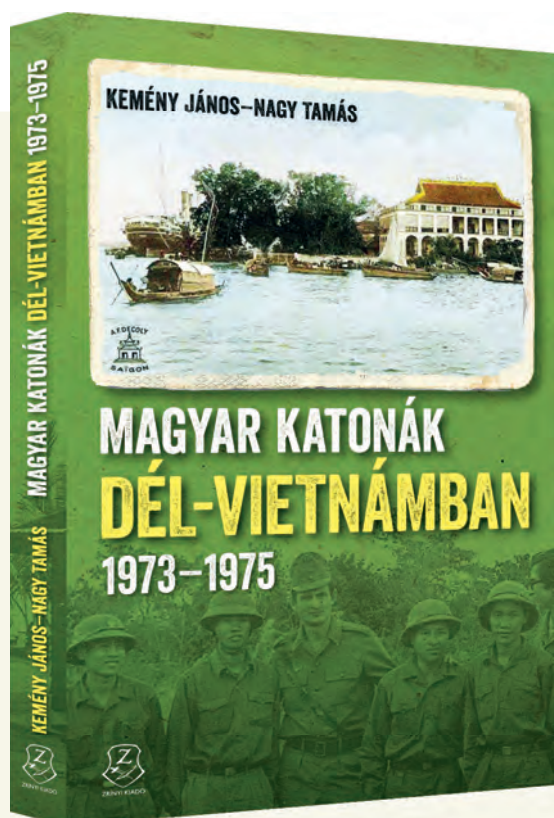
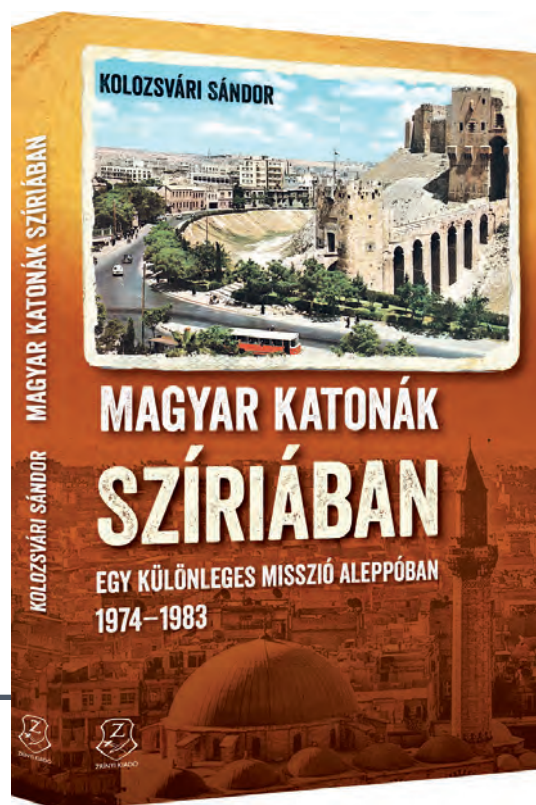

A Zrínyi Kiadó újdonságaiból ajánljuk altiszteknek

A szíriai Aleppóban 1974 és 1983 között magyar tanácsadók irányításával jött létre a műszaki katonai felsőoktatás és alakult meg a Hadmérnöki Akadémia. Ezt a teljesítményt egy maroknyi magyar csapat mutatta fel, amelynek tagjai a misszió közel tízéves időtartama alatt a világ egyik fegyveres-terrorista gócpontjában dolgoztak. A kötet e jelentős és különleges feladatra vállalkozó magyar honvédtisztek és polgári alkalmazottak misszióbeli munkáját mutatja be a résztvevők visszaemlékezései és a hazai tudományos élet nagyjainak írásai alapján.

Az 1974 és 1983 között folytatott katonai misszió egyik parancsnoka, a kötet szerzője, dr. Kolozsvári Sándor ny. mk. ezredes nemcsak visszaemlékezéseiből, hanem irattári forrásokból, levéltári dokumentumokból is merítve eleveníti fel azokat az éveket, amikor különleges körülmények között, hazájától több ezer kilométer távolságra dolgozott egy szorgos, lelkes aleppói magyar csapat. A szerző nem csupán azt vállalta fel, hogy a megtörtént eseményekről megírja az emlékeit, összegyűjti a fellelhető adatokat, információkat, de bemutatta a szíriai Aleppó városának akkori életét, a körülményeket, a szíriai sajátosságokat, hogy betekintést nyerhessünk az arab világ

mindennapjaiba, megérezzünk valamit annak atmoszférájából, minél jobban megismerhessük annak különleges felfogását, világlátását.

Magyarország és a Magyar Honvédség 20. századi történetének olyan időszakáról ad képet a kötet, amely a világban szükségessé vált béketámogató tevékenységek keretében hazánkban is egy új folyamat indulását jelentette. Az irattári dokumentumokat és a misszióban részt vett katonák, illetve civilek visszaemlékezéseit feldolgozó mű elvezeti az olvasót egy távoli országba, Dél-Vietnámba, ahol egy hosszú, véres háború utolsó szakaszában magyar katonák és civilek közel két és fél éven át teljesítettek szolgálatot az 1973. január 27-én aláírt Párizsi Egyezmény szerint - tűzszünet-ellenőrzési feladatra - létrehozott Nemzetközi Ellenőrző és Felügyelő Bizottság magyar tagozatában. A mű átfogó képet nyújt a nemzetközi politikai helyzetről, a misszió létrejöttének, működésének körülményeiről, és emberközelből mutatja be a benne részt vett állomány életét, tevékenységét, a feladatot irányító hazai vezetéssel való kapcsolatát.

Humor

Egérfogó

Kovács zászlós aggódik a házában elszaporodó rágcsálók miatt, ezért szakemberhez fordul:

– Kérem, ajánljon valami kiváló egércsapdát.

– Rendben, zászlós úr, próbálja ki ezt.

Pár nap múlva benéz az eladó:

– Nos, hogyan vált be a csapda?

– Hát, nézze mester, a csapdában egy egeret sem találtam, de előtte három döglöttet is.

– Hát ez meg hogy lehet? – kérdezi a mester.

– Szerintem a csapda látványától halálra röhögték magukat – válaszolja a zászlós.

A foci

Szabó őrmester házasodik. A temp-lomi esküvőre hóna alatt egy foci-labdával érkezik.

– Hát ez meg mi? – kérdezi a menyasszonya.

– Miért? Csak nem azt akarod mondani, hogy ez a ceremónia egész nap fog tartani?

Vacsora a repülőn

Kiss szakaszvezető repülőgépen utazik Moszkvába. Az orosz stewardess megkérdezi tőle:

– Uram, szeretne vacsorát?

A szakaszvezető – mivel igen éhes – visszakérdez:

– Természetesen. Miből lehet választani?

– Igen vagy nem.

A vagány

Tóth őrzető egy harcjárművet szállít tréleren. Miután megéhezik, betér egy útszéli étterembe. Rendel egy bécsi szeletet. Mindeközben három motoros vagány lép be, az egyik elveszi az ételt az őrzető elől és jóízűen falatozni kezd. Az őrzető szó nélkül fizet, majd távozik.

– Figyeltétek, fiúk? – kérdi a motoros –, ez vagy ilyen bamba, vagy nem tud verekedni.

– Vezetni sem tud – szól közbe a pincér –, éppen most tolatott rá három motorra és mind rommá tört.

Beteg

Novák tizedes felhívja a közeli elme-gyógyintézetet.

– Jó napot kívánok, Novák tizedes vagyok. Szerintem megszökött egy kezeltjük.

– Miből gondolja?

– Magával vitte a feleségemet – hangzik a válasz.

Help

Karádi őrmester az angol nyelvvizsgája után sétál a Duna-parton Rabó honvéddel.

Egyszer csak kiabálást hallanak:

– Help! Help!

– Hö – döbben meg Rabó. – Hát ez meg mit kiabál?

– Na látja, olajbogyó – szólal meg az őrmester –, ha tanult volna angol, akkor tudná, hogy ez azt jelenti: segítség!

– Őrmester úr, jelentem, angol helyett tanult volna meg inkább úszni, az most sokkal jobban jönne.

Költségek

Szabó őrnagy felesége reggel a ruhásszekrény előtt panaszkodik:

– Drágám, nincs egy göncöm sem, amit felvegyek, mindig ugyanabban járok. A szomszédok már nevetnek rajtam. Nem kellene a következő missziód díjazását a ruhatáramra költeni?

– De, kedves! Nem lenne olcsóbb inkább elköltöznünk? Ott új szomszédaink lesznek – hangzik a válasz.

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

Megjelenik évente hat alkalommal,
minden páros hónapban

Kiadja a Magyar Honvédség Parancsnokság

A KIADÁSÉRT FELEL:

Dr. Böröndi Gábor altábornagy

SZERKESZTŐBIZOTTSÁG:

Elnök:

Kriston István főtörzszászlós,
a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa

Tagok:

Balog Sándor főtörzszászlós
Bálint Ákos főtörzszászlós
Bogya Sándor főtörzszászlós
Dr. Murinkó Attila ezredes
Soós Lajos főtörzszászlós
Tigyi István Zsolt főtörzszászlós
Tömösközy Tamás Kálmán törzszászlós

A folyóirat kiadásában és terjesztésében közreműködik a HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs Szolgáltató Közhasznú Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság – Zrínyi Kiadó

FELELŐS VEZETŐ:

Kulcsár Gábor ügyvezető

A ZRINYI KIADÓ VEZETŐJE:

Dr. Isaszegi János ny. vezérőrnagy

Felelős szerkesztő: Kiss Zoltán

Szerkesztő: Gáspár Katalin

Olvasószerkesztő, korrektor:

Apagyiné Gáspár Jolán

Tervezőszerkesztő: Gábor Mariann

Címlap: Kertész László

Szerkesztőségi titkár: Pásztor Júlia

A szerkesztőség címe:

1087 Budapest, Kerepesi út 29/B

Telefon: 272-02, 459-5355,

fax: 459-5354

e-mail-cím: kiss.zoltan@hmzrinyi.hu

pasztor.julia@hmzrinyi.hu

Nyomdai kivitelezés:

HM Zrínyi Térképészeti és Kommunikációs

Szolgáltató Közhasznú

Nonprofit Kft. Sokszorosítóüzem

Felelős vezető: Pásztor Zoltán

Ár nélküli, belső terjesztésű kiadvány.

HU ISSN 1586-2917

A folyóirat teljes terjedelmében olvasható

a www.honvedelem.hu portál

kiadványok rovatában

A Honvéd Altiszti Folyóirat tagja

az Európai Katonai Sajtószövetségnek (EMPA)

Történelmi visszatekiintés

Az utolsó magyar király által a Nagy Háborúban, érdemek után adományozott katonai kitüntetések

A KÁROLY-CSAPATKERESZT ELSŐ OLDALA

A Károly-csapatkereszt (németül: Karl-Truppenkreuz) az Osztrák-Magyar Monarchiában, IV. Károly király által 1916. december 13-án alapított háborús emlékérme, amelyet az első világháborúban teljesített katonai szolgálat során lehetett kiérdemelni azoknak az osztrák és magyar harcosoknak, akik a frontvonalban legalább 12 heti szolgálatot teljesítettek, függetlenül rendfokozatuktól, illetve fegyvernemüktől. A kereszt elülső felén a latin „GRATI PRINCEPS ET PATRIA, CAROLVS IMP. ET REX” szöveg olvasható, amelynek jelentése: „Az uralkodó és a haza hálája, Károly Császár és Király”. Az érme fontos üzenet volt, hogy a király közvetlenül a harcoló katonához szólt, beosztástól, rendfokozattól függetlenül. Így viselhetette mellkasán a király arcmását legénységi katona vagy altiszt, míg a hátszágban szolgáló főtisztek, tábornokok nem.

A KÁROLY-CSAPATKERESZT HÁTOLDALA

A köztudatban is jól ismert érme hátoldalán az osztrák császári korona és magyar Szent Korona látható, alattuk a „C” betűvel (Carolus), ami Károlyt jelent; továbbá a „VITAM ET SANGVINEM” (Életünket és vérünket) mondat olvasható, valamint az alapítás dátuma: MDCCCCXVI (1916). A Károly-csapatkereszt igazolt tulajdonosai részére a jogszabályok bizonyos jogosítványokat, elsőbbséget és kiváltságokat biztosítottak

A DICSÉRET JELE, AVAGY A KATONAI ÉRDEMEK ELISMERÉSÉNEK KIFEJEZÉSE

A Katonai Érdemérem, vagy Signum Laudis I. Ferenc József magyar király által 1890. március 12-én alapított kitüntetés megjelenésében több alkalommal átalakult, és különböző fokozatokban volt adományozható a katonai szolgálatot dicsérrel ellátók elismerésére. 1917 áprilisától a Katonai Érdeméremet az új uralkodó, IV. Károly képmása díszítette, és a császári korona mellett helyet kapott a Szent Korona is.

IV. KÁROLY FORTITUDINI (A VITÉZSÉGÉRT)

Az eredetileg Vitézségi Emlékérem (1809 óta Vitézségi Érem) (németül: Tapferkeitsmedaille) az Osztrák-Magyar Monarchia egyik legmagasabb háborús kitüntetése volt. A kitüntetés egy 40 mm átmérőjű érme, amin az uralkodó képmása található. Hátoldalán babérkoszorúval körbevett, keresztbe tett zászlók láthatóak, amik felett DER TAPFERKEIT (VITÉZSÉGÉRT) felirat olvasható. IV. Károly király uralkodása idején (1917-ben) a szöveg FORTITUDINI-re módosult.

*Lejegyezte és a felvételeket saját gyűjteményéből készítette:
dr. Murinkó Attila ezredes*